

14

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİLERİNİN SORUNLARI

Mehmet Güven

İnönü Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav
Yönergesi'nin

Psikolojik Danışma ve Rehberlik
Bilim Dalı için Öngördüğü
BİLİM UZMANLIĞI TEZİ
olarak hazırlanmıştır.

Malatya
Ocak, 1990

"Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne"

İş bu çalışma, jürimiz tarafından Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bilim Dalında BİLİM UZMANLIĞI TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan : _____

Üye : _____

Üye : _____

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../199

Enstitü Müdürü

"Eşim Semra ve kızım Esra'ya"

ÖNSÖZ

Üniversite öğrencilerinin kendilerini daha iyi tanıyıp gerçekleştirerek sağlıklı bir kişilik yapısı oluşturmaları ve içinde buldukları ortamla uyumlu bir yaşam sürdürebilmelerini sağlamada Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetlerinin önemi büyüktür. Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetlerini etkili ve verimli bir şekilde sunabilmek için yapılacak en önemli işlerden biri de, öğrencilerin ihtiyaç, istek ve sorunlarını belirlemek olacaktır. Bu bakımdan bu araştırma ile İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin önemli gördükleri sorunlarının neler olduğu ve bu sorunların artması veya azalması üzerinde çeşitli değişkenlerin önemli bir etkisinin olup olmadığı ortaya konmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın her aşamasında ilgi ve yardımlarını gördüğüm danışman hocam Yrd.Doç.Dr. Mustafa Kılıç'a; eleştiri ve katkılarından yararlandığım sayın Yrd.Doç. Dr. Süleyman Doğan ve Dr. Abide Güngör'e teşekkür ederim.

İstatistiksel işlemlerin gerçekleştirilmesinde değerli yardımlarını gördüğüm sayın Yrd.Doç.Dr. Saim Yoloğlu'na şükran borçluyum.

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde büyük payı bulunan İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin her birine ayrı ayrı teşekkür ederim.

Ocak 1990

Mehmet Güven

	<u>Sayfa</u>
ONAY	iii
ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar	x

BÖLÜM I

GİRİŞ	1
Problem Durumu	1
Problem	6
Alt Problemler	6
Denenceler	7
Sayıltılar	8
Sınırlılıklar	8
Tanımlar	8
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi	9

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYINLAR ve ARAŞTIRMALAR	11
Öğrenci Sorunlarıyla İlgili Olarak Yurt Dışında Yapılan Bazı Araştırmalar	11
Üniversite Öğrencilerinin Sorunlarıyla İlgili Olarak Ülkemizde Yapılan Bazı Araştırmalar	16

BÖLÜM III

YÖNTEM	27
Evren ve Örneklem	27
Veri Toplama Araçları	30
Problem Tarama Envanteri Y Formu	30
Problem Envanterinin Güncelleştirilmesi	31

	<u>Sayfa</u>
Problem Envanterinin Ön Denemesi	32
Problem Envanterinin Geçerlik Çalışması ...	34
Problem Envanterinin Güvenirlik Çalışması..	35
Problem Envanterinin Puanlanması	36
Öğrenci Kişisel Bilgi Formu	37
Verilerin Toplanması	37
Verilerin İstatistiksel Analizi	38

BÖLÜM IV

BULGULAR	40
İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine Devam Eden Öğrencilerin Sorunlarının Genel Olarak ve Problem alanlarına Göre İncelenmesi	40
Öğrencilerin Yaygın Sorunları	42
Öğrencilerin Sorunlarını Etkileyen Bazı Değişkenler	45
Cinsiyetin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	45
Sınıf Düzeyinin Öğrenci Sorunları Üzerindeki etkisi	46
Devam Edilen Bölümün Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	48
Malatya`da Kalınan Yerin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	50
Babanın Öğrenim Durumunun Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	53
Annenin Öğrenim Durumunun Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	56

Ailenin Gelir Düzeyinin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	58
---	----

BÖLÜM V

TARTIŞMA ve YORUM	62
İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine Devam Eden Öğrencilerin Sorunlarının Genel Olarak ve Problem Alanlarına Göre İncelenmesi	62
Öğrencilerin Yaygın Sorunları	64
Öğrencilerin Sorunlarını Etkileyen Bazı Değişkenler	67
Cinsiyetin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	67
Sınıf Düzeyinin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	69
Devam Edilen Bölümün Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	70
Malatya'da Kalınan Yerin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	72
Babanın Öğrenim Durumunun Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	74
Annenin Öğrenim Durumunun Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	76
Ailenin Gelir Düzeyinin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi	78

BÖLÜM VI

VARGI ve ÖNERİLER	81
-------------------------	----

BÖLÜM VII

Sayfa

ÖZET	87
SUMMARY	90
KAYNAKLAR	93
EKLER	100

TABLOLAR

<u>TABLO</u>	<u>Sayfa</u>
1 Araştırma Kapsamına Alınan Öğrencilerin Devam Ettikleri Bölümlere Göre Sayısal Dağılımı	23
2 Araştırma Kapsamına Alınan Öğrencilerin Sınıflara Göre Sayısal Dağılımı	29
3 Araştırma Kapsamına Alınan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Sayısal Dağılımı	29
4 Problem Envanterini Oluşturan Problem Alanları ve Problem Meddelerinin Bu Alanlara Dağılımı	33
5 Öğrencilerin Problem Alanlarına Göre İşaretledikleri Problem Sayıları, Öğrenci Başına Düşen Ortalama Problem Sayıları, Yoğunluk Değerleri ve Önem Dereceleri	41
6 Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Sayısal Dağılımı, Problem Envanteri Puanlarının Ortalamaları, Standart Sapmaları ve t Değeri	46
7 Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyine Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları	47
8 Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyine Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi	47

TABLOSayfa

9	Öğrencilerin Devam Ettikleri Bölümlere Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları	49
10	Öğrencilerin Devam Ettikleri Bölümlere Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi	49
11	Öğrencilerin Malatya`da Kaldıkları Yere Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları	51
12	Öğrencilerin Malatya`da Kaldıkları Yere Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi	52
13	Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumlarına Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları	53
14	Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumlarına Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi	54
15	Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumlarına Göre Problem Tarama Envanteri Puanları Ortalamalarının Karşılaştırılmasına İlişkin t-Testi Sonuçları	55
16	Öğrencilerin Annelerinin Öğrenim Durum-	

<u>TABLO</u>		<u>Sayfa</u>
	larına Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları	57
17	Öğrencilerin Annelerinin Öğrenim Durumlarına Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi	57
18	Öğrencilerin Ailelerinin Gelir Düzeyine Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları	59
19	Öğrencilerin Ailelerinin Gelir Düzeyine Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi	59
20	Öğrencilerin Ailelerinin Gelir Düzeyine Göre Problem Tarama Envanteri Puanları Ortalamalarının Karşılaştırılmasına İlişkin t-Testi Sonuçları	60

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın konusunu oluşturan problem durumu açıklanmış, problem ve alt problemler verilerek bunlara bağlı olarak denenceler geliştirilmiş, araştırmayla ilgili sayıltı ve sınırlılıklar belirlenerek araştırmada geçecek temel kavramlar tanımlanmış, araştırmanın önemi ve gereği belirtilmiştir.

Problem Durumu

Gençlik ve gençliğin sorunları, sürekli güncelliğini koruyan ve üzerinde önemle durulan konulardan biri olma niteliğini sürdürmüş ve halâ sürdürmektedir. Teknolojik gelişmelerin hızla arttığı, toplumların birbirlerini sürekli olarak etkilediği, sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik şartların hızlı değişimler sergilediği bir ortam ve çağda yaşayan gençlik, süreç içerisinde çeşitli sorunlarla karşı karşıya gelmektedir. Geçtan (1973, s.76), çağımızda çok hızlanan sosyal değişim ve yeni iletişim araçları ile yeniliklere ve değişime maruz kalan gençliğin, önceki kuşağın değer yargılarını benimsemesinin imkânsız duruma geldiğini ve bunun sonucunda da tepkici (reaksiyoner) bir gençlik grubunun ortaya çıktığını belirtmektedir. Moore (1962, s.5) de hayat, düşünüş, duyuş, hareket, giyiniş ve daha pek çok şey bakımından değişiklik getiren modern yaşam biçiminin gençler ve aileleri ile ilgili olarak bazı sorunlar ortaya çıkardığını belirtmektedir. Çağımızdaki

bu değişimlerin yarattığı sorunlar karşısında genç, ya kendi çabalarıyla birtakım çözümlere girmekte ya da kendini aşan konularda ilgililerden çözümler beklemektedir.

Günümüzde birçok toplum, sorunlarının farkında olan, bunlara gerçekçi çözüm yolları geliştirebilen, diğer toplum bireyleriyle sağlıklı ve uyumlu ilişkiler kurarak yaşamını devam ettirebilen bir gençlik yetistirmeyi hedeflemektedir. Diğer birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de gençlerin sağlıklı ve başarılı bir biçimde yetiştirilmesi ve hayata hazırlanması büyük önem ve her geçen gün artan bir ağırlık kazanmaktadır. Bu durum, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 53. maddesinde "Gençliğin Korunması" başlığı altında, devletin, gençliği çeşitli olumsuz etkilere karşı korumak ve onların gelişmelerini sağlıklı bir şekilde yürütebilmelerini sağlamak için gerekli tedbirleri almak zorunda olduğu şeklinde hükme bağlanmıştır. II. Beş Yıllık Kalkınma Planında da, gençliğin ihtiyaçlarına bağlı olarak hizmetlerin planlanabilmesi için araştırmalar yapılması, özellikle gençlerin ruhsal sorunlarının çözülmesinde yararlı olan ruh sağlığı ve rehberlik hizmetlerinin yaygın duruma getirilmesi öngörülmüştür(D.P.T.,1983, s.5). Fakat III. Beş Yıllık Kalkınma Planında ise, II. Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörülen çalışmaların gerçekleştirilemediği ve gençlik sorunlarına fonksiyonel bir biçimde yaklaşılmadığı belirtilmektedir(D.P.T., 1983, s.13).

Gençlikle ilgili sorunlar konusunda IV. ve V. Beş Yıllık Kalkınma Planlarında da çalışmalar yapılması gerektiğinin belirtilmiş olmasına rağmen, günümüzde birçok gençlik sorununun çözüme kavuşturulamamış olduğu görülmektedir (Kocacık, 1988, s.29-30).

Gençliğin sorunlarını sağlıklı bir çözüme kavuşturabilmek için önce, gençlerin yaşamlarını nasıl bir ortamda sürdürdükleri, ne tür ihtiyaçlar ve imkânsızlıklar içinde buldukları ve ne tür uyum sorunlarıyla mücadele etmek zorunda kaldıklarının ortaya çıkarılması, ilgililer tarafından öğrenilip anlaşılması ve buna bağlı olarak çözüm yollarına başvurulması gerekmektedir. Ayrıca bu bağlamda, gençlik olgusunun, insan yaşamının hangi evresinde yaşandığı ve bu dönemin belirli özelliklerinin neler olduğunun bilinmesi de büyük önem kazanmaktadır.

Birçok yazar ve araştırmacı gençliğin bulunduğu belirli bir yaş grubu üzerinde tam olarak görüş birliğine varabilmiş değildir. Geçtan (1981, s.144), çoğu araştırmacının gençlik döneminin 18 ile 30 yaşları arasında yaşandığı görüşünde olduğunu ancak bu dönemin belirli bir yaş grubu ile sınırlanamayacağını belirtmektedir. Köknel ise gençlik çağını 10-11 yaşlarında başlatıp 26-27 yaşlarına kadar sürdürenler yanında 15'te başlatıp 23'e kadar sürdürenler de vardır, demektedir. Köknel (1981, s.32) bu değişiklikleri gencin içinde yaşadığı toplumun doğal ve kültürel özelliklerine bağlamaktadır. Özoğlu (1985, s.153) na göre ise gençlik, bir gelişim dönemi olarak geçici bir özellik taşır ve bu dönemin süresi, bireye, topluma ve şartlara göre farklılaşmaktadır.

Görüldüğü gibi gençlik, üzerinde herkesin görüş birliğine varabileceği belirli bir yaş grubuyla sınırlandırılmamaktadır. Ancak kabul edilen birşey var ki, o da gençlik döneminin ergenlik ile yetişkinlik arasında bir geçiş dönemi olduğudur.

Ergenlik sonrasında kimliği biçimlenmeye başlayan

genç, insan yaşamının en sağlıklı ve en güçlü dönemini bu çağlarda yaşamaktadır(Günçe, 1984, s. 17). Artık bu çağda genç, yaratıcılık, yaşantı zenginliği ve dayanma gücü bakımından hızlı bir gelişim ve geleceğe hazırlık döneminindedir(Moore, 1962, s.3).

Gençliği, yaşamını sürdürdüğü ortama göre; köy, kent, gecekondu, uğraşısına göre; okuyan ya da öğrenci gençlik ve okul dışı gençlik ki bunu da çalışan ve çalışmayan gençlik olarak gruplandırmak mümkündür(Gökçe, 1984, s.10). Bu gruplandırmada belirtilen öğrenci gençliği de ortaöğretim ve yükseköğretim gençliği olmak üzere iki gruba ayırabiliriz.

Yükseköğrenim dönemindeki genç, bir yanda bağımsızlığını kazanmak, kendi kişisel ve sosyal ilişkilerini düzenlemek, kendine uygun yeni değerler, yeni amaçlar benimseyebilmek, diğer yanda ise ileriki iş ve mesleği konusunda yetişkin rolünü yüklenmek durumundadır(Ekşi, 1982, s. 149). Bu dönemde genç, dış dünyaya yönelerek artık ailesinden kopup bağımsız bir kişilik geliştirme dönemine girmiştir. Üniversiteye gelen genç, yeni girdiği bu çevreye, yurt hayatına uyum sağlamak, gelecekteki hayatı, iş ve meslek seçimi konularında kararlar vermek durumundadır. Bunun için de önce kendini iyi tanıması ve sağlıklı bir kişilik yapısı oluşturmaya gerektirir.

Bugün birçok üniversite genci yeteneklerini ve ilgilerini tam olarak tanıyamadan ve sahip olduğu ilgi ve yeteneklerin hangi iş ve meslek alanlarına uygun olduğunu bilemeden üniversite kapılarına gelmektedir. Bunun sonucunda ise genellikle gençler, ilgi ve yeteneklerine uygun bir bölüme değil, puanlarının tuttuğu bir bölüme girmek-

tedir. Özgüven(1974)'in üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı bir araştırmanın bulgularına göre, üniversite öğrencilerinin %31'i buldukları bölümden kısmen memnun olduklarını, %10'u da memnun olmadıklarını ifade etmişlerdir. Koç(1973)'un Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde yaptığı bir araştırmanın bulgularına göre, üniversite öğrencilerin %39'u fakülteye giriş nedeni olarak, üniversiteye giriş puanlarının sadece bu fakülteyi tutmuş olduğunu belirtmektedir. Güney(1985)'in Ankara Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı bir çalışmada da benzer bir sonuç ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, öğrencilerin %32'si istemediği fakültelerde okuduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin kendi ilgi ve yeteneklerine uygun olmayan ve hoşlanmadıkları bir fakülte veya bölümde bulunmaları da onların akademik başarılarını ve buldukları fakülte veya bölüme uyumlarını olumsuz yönde etkileyebilecek ve çeşitli sorunların ortaya çıkmasına neden olabilecektir.

Ülkemizde üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bazı çalışmalarda öğrencilerin okul, yurt, sosyal faaliyet, fakülte hayatına uyum, arkadaşlık ilişkileri, ekonomik konular, sağlık ve boş zamanları değerlendirme alanlarında çeşitli sorunları bulunduğu ortaya konmuştur(Baymur, 1969; Ekşi, 1982; Yesilyaprak, 1982; Kızıltan, 1984; Çoşkun, 1985; Özdemir, 1985; Kılıç, 1987).

Üniversite öğrencilerine, çeşitli alanlarda karşılaştıkları sorunlarının çözümüne yardımda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin katkısı yadsınamaz. Öğrencilere psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini sağlıklı bir şekilde sunabilmek için de yapılacak en önemli

işlerden birisi onların sorunlarını, ihtiyaçlarını ve isteklerini tanımaktır. Baymur (1961, s.1), gençlerin ne gibi ihtiyaçları, endişeleri ve üzüntüleri olduğunu öğrenmek gerektiğini, onları bu bakımdan tanımının, özellikle ruh sağlığı eğitimi yönünden öneminin büyük olduğunu belirtmektedir. Bu bakımdan İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin sorunları, ihtiyaçları ve üzüntülerini belirlemeyi amaçlayan bir çalışma planlanmıştır. Ayrıca bu araştırmada, öğrencilerin sorunlarını etkileyebileceği düşünülen bazı değişkenlerin ne şekilde etkili olduklarını incelemek de amaçlanmıştır.

Problem

İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin önemli gördükleri sorunları nelerdir ve bu sorunların artması veya azalması üzerinde çeşitli değişkenlerin önemli bir etkisi var mıdır?

Alt Problemler

Yukarıda belirtilen problemin daha ayrıntılı incelenmesi için araştırmada şu sorulara cevaplar aranmaktadır:

1. Öğrencilerin sorunları üzerinde cinsiyetin bir etkisi var mıdır?
2. Öğrencilerin sorunları üzerinde sınıf düzeyinin bir etkisi var mıdır?
3. Öğrencilerin sorunları üzerinde devam edilen bölümün bir etkisi var mıdır?

4. Öğrencilerin sorunları üzerinde Malatya`da kalınan yerin bir etkisi var mıdır?

5. Öğrencilerin sorunları üzerinde babalarının öğrenim durumunun bir etkisi var mıdır?

6. Öğrencilerin sorunları üzerinde annelerinin öğrenim durumunun bir etkisi var mıdır?

7. Öğrencilerin sorunları üzerinde ailelerinin gelir düzeyinin bir etkisi var mıdır?

Denenceler

Araştırmanın problem ve alt problemlere dayalı olarak saptanan denenceleri aşağıda belirtilmiştir.

1. Öğrencilerin sorunları cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha sorunludur.

2. Öğrencilerin sorunları öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre karşılaştırıldığında, I. sınıftaki öğrenciler daha sorunludur.

3. Öğrencilerin sorunları devam ettikleri bölümlere göre karşılaştırıldığında, Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) Bölümü öğrencileri daha sorunludur.

4. Öğrencilerin sorunları Malatya`da kaldıkları yere göre karşılaştırıldığında, Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurdunda kalan öğrenciler daha sorunludur.

5. Öğrencilerin sorunları babalarının öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, babasının öğrenim durumu düşük olan öğrenciler daha sorunludur.

6. Öğrencilerin sorunları annelerinin öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, annesinin öğrenim

durumu düşük olan öğrenciler daha sorunludur.

7. Öğrencilerin sorunları ailelerinin gelir düzeyine göre karşılaştırıldığında, ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrenciler daha sorunludur.

Sayıltılar

1. Her öğrencinin çeşitli alanlara ilişkin farklı sorunları vardır.

2. Öğrencilerin sorunları Problem Tarama Envanteri kullanılarak ortaya çıkarılabilir.

Sınırlılıklar

1. Araştırmanın evreni 1988-1989 öğretim yılında İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerle sınırlıdır.

2. Öğrencilerin sorunlarına etki eden değişkenler, sadece "Öğrenci Kişisel Bilgi Formu" içinde yer alan değişkenlerle sınırlıdır.

Tanımlar

Bu bölümde, araştırmada söz edilen bazı temel kavramların tanımları verilmiştir.

Sorun(problem): Bu araştırmada, öğrencilerin problem envanterinde belirttikleri dertleri, üzüntüleri, ihtiyaçları ve tüm şikayetleri sorun olarak kabul edilmektedir. Burada önemli olan problem envanterindeki maddelerin öğrencinin kendi görüş tarzına göre sorun olarak algılanmasıdır. Gün-

kü davranışlar üzerinde ençok etki yapan ve böylece sağlıklı gelişimi ençok zedeleyecek olan öğrencilerin kendi açılarından sorunlarıdır(Baymur, 1961, s.3).

Gençlik: Bu araştırmada gençlik kavramı, İnönü Üniversitesi Eğitim fakültesinde 1988-1989 öğretim yılında öğrenim gören ve genellikle 18-24 yaşları arasında bulunan kız ve erkek öğrencileri nitelendirmektedir.

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Bu araştırma, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin sorunlarını ve ihtiyaçlarını ortaya koymayı ve bunların giderilebilmesi için yapılacak çalışmalar hakkında çözüm önerileri getirmeyi amaçlamaktadır.

İnönü Üniversitesi öğrencilerine birtakım hizmetler sunabilmek için önce onların sorunlarını, istek ve ihtiyaçlarını tanımak gerekmektedir. Öğrencilerin sorunları ve ihtiyaçları hakkındaki doğru bilgiler de şüphesiz öğrenciler üzerinde yapılacak araştırmalarla elde edilebilir. Bu nedenle öğrencilerin sorunlarının belirlenmesi ve bu sorunların gerçekçi ve sağlıklı çözümlere kavuşturulabilmesi için bu konuda araştırmalar yapmanın gereği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bu tür araştırmaların her okul türü ve kademesinde sık sık yapılması da yararlı olacaktır. Çünkü bilim ve teknolojiye hızlı gelişmeler, hayat şartlarında meydana gelen değişimler beraberinde birtakım sorunları da getirebilmektedir. Bu nedenle öğrencilere götürülecek hizmetler planlanırken, değişen şartlara bağlı olarak öğrencilerin ne tür sorunları ve ihtiyaçları olduğunun belirlenmesi büyük önem kazanmaktadır.

Bu çalışma ile İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerine sunulabilecek olan psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine katkı için güvenilir bilgilerin elde edilebileceği de umulmaktadır. Çünkü psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri kurumun özellikleri, amaçları ve ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda her kurum için ayrı ayrı geliştirilmek zorundadır(Kepçeoğlu, 1988, s.72). Bu bakımdan bu çalışma İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunları ve ihtiyaçlarını ortaya çıkarmayı amaçlaması nedeniyle bu tür hizmetlere de bir katkı sağlamış olacaktır. Ayrıca bu araştırma sonucunda elde edilecek bulguların yöneticiler, öğretim elemanları, alanla ilgili uzmanlar, ana-babalar ve diğer ilgililerin dikkatlerini çekerek onlara ışık tutacağı da umulmaktadır.

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYINLAR ve ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, önce öğrenci sorunlarını belirlemeye yönelik olarak yurt dışında yapılan bazı araştırmalar, daha sonra da ülkemizde yapılan bazı çalışmalar kronolojik sıraya göre özetlenerek verilmiştir.

Öğrenci Sorunlarıyla İlgili Olarak Yurt Dışında Yapılan Bazı Araştırmalar

Mooney, Amerika Birleşik Devletlerinde lise ve üniversite öğrencileri üzerinde 1940'larda başlattığı çalışmasında, lise öğrencileri için en çok problemlili oldukları alandan en az problemlili oldukları alana doğru bir sıralanışta, (1) gelecekle ilgili problemler, (2) işbulma ve ekonomik yaşam ile ilgili problemler, (3) okulla ilgili problemler, (4) sosyal etkinlik ve eğlence ile ilgili problemler, (5) sağlıkla ilgili problemler, (6) öğretim yöntemleri ile ilgili problemler, (7) başkaları ile ilişki kurmaya ait problemler, (8) aile ile ilgili problemler, (9) karşı cinsle ilgili problemler, (10) din ve ahlâkla ilgili problemler gibi bir sıralanış elde etmiştir (Akt., Eşrefi, 1982, s.10).

Mooney, üniversite öğrencileri üzerindeki çalışmasında ise öğrencilerin en çok problemlili oldukları alandan en az problemlili oldukları alana doğru bir sıralanışta, (1) üniversite ile ilgili problemler, (2) başkaları ile ilişki kurmaya ait problemler, (3) gelecekle ilgili problemler, (4) eğlence ve sosyal çalışmalarla ilgili prob-

lemler, (5) ekonomik yaşam ve iş bulma ile ilgili problemler, (6) aileye ait problemler, (7) din ve ahlâkla ilgili problemler gibi bir sıralanış elde etmiştir (Akt., Eşrefi, 1982, s.10).

Landis ve Stone 1952 yılında, lise öğrencilerinin ailelerinin demokratik, otoriter ve orta tip tutumdaki davranışlarına göre sorunlarını incelemişlerdir. Bu araştırmada problem alanları aile, kişilik, sosyal ilişkiler, kız-erkek ilişkileri, okul, meslek, moral ve din konularını kapsamaktadır. Araştırmanın sonucunda, tüm problem alanlarında en fazla problem isaretleyenlerin otoriter ailelerden gelen öğrenciler olduğu ortaya çıkmıştır (Akt., Oskay, 1981, s. 31). Ayrıca bu araştırmanın sonucu, kararların hep birlikte alındığı demokratik ailelerdeki çatışmanın, otoriter ailelerdeki çatışmadan daha az olduğunu ortaya koymuştur (Akt., Tezcan, 1981, s.54).

Holman tarafından 1955 yılında A.B.D'de 16-18 yaşları arasında bulunan öğrenciler üzerinde yapılan bir çalışmada, öğrenciler yardıma ihtiyaç duydukları sorunlarını sırası ile, (1) okulla ilgili sorunlar, (2) ana-baba ile ilgili sorunlar, (3) mesleki planlarla ilgili sorunlar, (4) kız-erkek ilişkileri ile ilgili sorunlar, (5) para ve iş konusundaki sorunlar şeklinde belirtmişlerdir (Akt., Patterson, 1962, s. 222).

Yine Holman tarafından aynı yıl yapılan bir çalışmada, öğrencilere çeşitli problem alanlarını içeren bir liste sunulmuş ve öğrencilerden bu problem alanlarından hangileriyle ilgili olarak gönüllü görüşmeyi kabul edip etmedikleri sorulmuş ve öğrencilerin görüşmeyi kabul ettiği alanlar en çoktan en aza doğru, (1) mesleki ve

eğitsel olanlarla ilgili sorunlar,(2) fiziksel görünüşle ilgili sorunlar,(3) kız-erkek ilişkileri ile ilgili sorunlar,(4) para ve iş konusundaki sorunlar,(5) ana-baba ile ilgili sorunlar şeklinde bir sıralanış elde edilmiştir (Akt.,Patterson, 1962, s.223).

Remmers, A.B.D`de yaptığı bir çalışmada lise öğrencilerinin sorunlarını incelemiş ve öğrencilerin sorunlarının gelecek, arkadaşlık hayatı, okul, sağlık, ev ve aile hayatı ile ilgili sorunlar şeklinde bir sıralanış gösterdiğini ortaya koymuştur(Akt.,Baymur, 1961, s.12).

L.D.Crow ve A.D.Crow(1956) 10-20 yaşları arasındaki gençlerin ev ve aile hayatları ile ilgili sorunları üzerinde yaptıkları çalışmada, öğrenciler, anne-babalarının kendilerine çocuk muamelesi yaptığı, yaşantılarını anne-babalarıyla paylaşamadıkları, kararlarında ailelerinin etkisinin çok olduğu ve anne-babanın her zaman haklıymış gibi davranması konularında sorunlu olduklarını belirtmişlerdir(Akt.,Şemin,1984, s.159-160).

Çeşitli ülkelerdeki yüksek öğrenim sistemleri ve buna ilişkin bazı sorunlarla ilgili bir başka araştırma 1967-1970 yılları arasında Fransa, İngiltere, Kanada, Avusturya, İsveç, Japonya, Almanya, Sovyetler Birliği ve Hindistan`da bir ekip (Burn, Altback, Kerr, Perkins) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada varılan ortak noktalardan biri şu olmuştur: Bütün bu ülkelerdeki üniversiteler, yeterinden az kaynaklarla çok geniş kitlelere hizmet götürmeye çalışmaktadır. Bu ülkelerde ortaokul eğitiminin herkese açık olması, bir yanda üniversite ve kolejlere giriş isteğinin çok artmasına yol açmış, diğer yanda yetişmiş eleman gereksinimi de bu isteğin derinleşmesi sonucu-

nı doğurmamıştır(Akt.,Eksi, 1982, s.124).

Kinloch(1970),100 üniversite 1. sınıf öğrencisinin, lisede buldukları sırada ana-babalarıyla aralarında geçen çatışmayı inceleyen bir araştırma yapmıştır. Araştırmada, çatışma yaratabilecek problem alanları, kız-erkek arkadaşlığı ve sosyal hayat, aile normları, aile çatışmaları, okulla ilgili çatışmalar, dini ve felsefi düşünceler olarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda çatışmanın, ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, gencin cinsiyeti ve ana-baba çocuk arasındaki kuşak farklılığı ile ilişkili olduğu bulunmuştur(Akt., Oskay, 1981, s.44).

Londra Üniversitesi, King`s College`de karşılaştırmalı araştırma bölümünün 1970- 1973 yılları arasında İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve İsveç`de yaptığı geniş bilimsel araştırmada, bu ülkelerdeki üniversite öğrencilerinin sorunları ele alınmıştır. Bu araştırmaya göre gençlerin yüksek öğretim kurumlarına gittikçe daha fazla oranda girdikleri dikkati çekmektedir. Bu artış, öğrencilerin barınma ve yeterli öğretim üyesi ihtiyacını karşılayabilme sorunlarını en üst noktaya getirmiştir. Ayrıca bu araştırma bulgularına göre, öğrencilerin daha yeterli rehberlik hizmetleri bekledikleri ortaya çıkmıştır (Akt.,Eksi, 1982, s.122-123):

Paul Dauphinais, 1980 yılında Amerikalı kızılderili öğrencilerin sorunları üzerinde yaptığı araştırmasında, deneme grubu olarak 150 Amerikan kızılderili öğrencinin, kontrol grubu olarak da 50 kızılderili olmayan lise 11 ve 12. sınıf öğrencilerinin sorunlarını incelemiş ve şu sonuçları elde etmiştir:

Kızılderili öğrencilerin önem sırasına göre en

belirgin sorunları,(1) kişisel sorunlar,(2) gelecekle ilgili planlarda aksamalar,(3) iş sorunları olarak bulunmuştur. Araştırmacı, deneme grubundaki öğrencilerle kontrol grubundaki öğrencilerin problem alanlarını karşılaştırdığında deneme grubundaki öğrencileri daha çok sorunlu bulmuştur. Kontrol grubunun sorunları daha çok ekonomik ve çeşitli alanlarda kendilerini bunalmada hissettikleri ile ilgilidir(Akt.,Eşrefi, 1982, s.11).

Eşrefi(1982) tarafından İran Khoy şehrinde liseye devam eden öğrencilerin sorunlarıyla ilgili olarak yapılan bir çalışmada, öğrencileri en çok kaygılandıran problem alanının gelecekle ilgili olduğu ortaya çıkmıştır. Bunu sırası ile okul, başkalarıyla ilişki kurma, iç hayat, aile ve sağlıkla ilgili alanlar izlemektedir. Ayrıca bu çalışmayla öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini gerektiren çok sayıda sorunlarının olduğu ve bu sorunların öğrencinin geldiği ailenin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel düzeyi ile sınıf, cinsiyet- gibi kişisel niteliklerle ilişkili olduğunu sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, yurt dışında öğrenci sorunları ile ilgili olarak yapılan bazı araştırmalarda, öğrencilerin okul, gelecek, iş ve ekonomik yaşam, başkalarıyla ilişki kurma, kız-erkek arkadaşlığı, sosyal hayat, ev ve aile yaşamı ve sağlıkla ilgili alanlarda çeşitli derecelerde sorunlu oldukları ortaya konmuştur.Ayrıca bu araştırmalar sonunda elde edilen bulgulara dayanılarak öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine duydukları ihtiyacın daha çok önem kazandığı vurgulanmıştır.

Üniversite Öğrencilerinin Sorunlarıyla İlgili
Olarak Ülkemizde Yapılan Bazı Araştırmalar

Ülkemizde üniversite öğrencilerinin sorunlarıyla ilgili olarak yapılan araştırmalar kronolojik sıraya göre aşağıdaki paragraflarda özetlenmiştir.

Tan,1954 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencileri üzerinde yaptığı bir araştırmada,"Öğrenci İhtiyaçları Tarama Listesi Yüksek Okul Formu"nu kullanmış ve öğrencilerin problemlerinin neler olduğunu, hangi alanlara dağıldığını ortaya koymuştur. Bu çalışmanın bulgularına göre sosyal ve dinlenme etkinlikleri alanına ait problemler ilk sırayı almaktadır. Bunu öğretim programı ve yöntemi ile bireysel-psikolojik ilişkiler alanları izlemektedir(Akt.,Kılıç,1987,s.38).

Abadan'ın 1961 yılında Ankara'daki bazı üniversitelerde öğrenim gören 426 öğrenci üzerinde yaptığı "Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri" adlı araştırmasından elde edilen bulgulara göre, öğrenciler maddi yetersizliklerden ötürü okul masraflarını yeterince karşılayamadıklarını belirtmektedirler. Ayrıca bu araştırma sonucuna göre, öğrencilerin serbest zamanlarını geniş ölçüde sinema ve radyo doldurmakta ve öğrenciler daha çok samimi ve bireysel arkadaşlığı tercih etmektedir.

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu(1967) tarafından 1965 yılında yurtlarda kalan öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmeleri konusu üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırma başlıca üç bölümden meydana gelmektedir: 1. bölümde; gençlerin kişisel sorunları kendi görüş açılarından incelenmiş, 2. ve 3. bölümlerde; Yüksek Öğrenim yurtlarının öğrencilerin istek ve ihtiyaçlarının

ne kadarına cevap verebildiği ve verebileceği araştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre:

a. Gençleri birinci derecede üzen sorunlar öğrenci yurtları ile ilgili sorunlardır. Bu alanla ilgili olarak öğrencilerin %12'si yurt yemeklerinin temiz olmadığını, dörtte üçü yurt kantininden memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Bu alandan belirtilen şikayetlerin çoğunun yurttardaki konfor eksikliğine dayandığı görülmektedir.

b. Gençleri ikinci derecede üzen sorunların okul hayatı ile ilgili olanlar ve sosyo-ekonomik sorunlar olduğu ortaya çıkmıştır. Okulla ilgili alanda belirtilen sorunların başında dersler ve sınavlarla ilgili sorunlar gelmektedir. Buna da okulun fiziksel imkânları ile ilgili sorunlar izlenmektedir.

c. Gençleri üçüncü derecede rahatsız eden sorunların kişisel sorunlar olduğu ortaya çıkmıştır. Genel olarak öğrencilerin %15'i kişisel sorunlarından yakınmaktadır.

Ayrıca bu araştırmanın bulgularına göre yüksek öğrenim öğrencilerinin yarısından fazlası günde ortalama bir saat, üçte biri iki saat boş zamana sahiptir ve boş zamanlarında öğrencilerin %37'si sinema, tiyatro, konser, maç vs. gitmeyi birinci derecede tercih etmektedir.

1965 yılında Baymır(1969) tarafından yapılan "Yurtlarda Kalan Yüksek Öğrenim Gençliğinin Başlıca Problemleri" adlı bir araştırmada elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin en çok problemlili oldukları alandan en az problemlili oldukları alana doğru sıralanışı şöyledir:

(1) Öğrenci yurtlarıyla ilgili problemler, (2) okul-la ilgili problemler, (3) sosyal ve ekonomik problemler,

- (4) kişisel kaygılar,(5) sosyal faaliyet yetersizliği,
(6) memleket ve toplum problemleri.

Özgüven, Hacettepe Üniversitesi Temel Bilimler Yüksek Okulu Öğrencileri üzerinde yaptığı "Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Etkileyen Zihinsel Olmayan Etmenler" adlı araştırmasında, başarıyı etkilemede önemli olan etmenlerin daha çok kişiler arası ilişkilere dayandığını, öğrencinin motivasyonu ve kişisel dünyası ile ilgili alanlarının çoğunluğu teşkil ettiğini ve bu etmenlerin geçici olmaktan çok süreklilik gösterdiğini belirtmektedir. Ayrıca Özgüven, bu araştırma sonucundaki bulgulara dayanarak, üniversite de öğrenciler için tüm öğrenci kişilik hizmetlerini içine alan bir psikolojik danışma ve rehberlik merkezi kurulmasını uygun görmektedir(Özgüven, 1974, s.110)

Vassaf(1977) "Ankara Üniversitesi İlk ve Son Sınıf Öğrencilerinin Çeşitli Niteliklere Göre Karşılaştırılması" adlı araştırmasında, üniversite ilk ve son sınıf öğrencilerinin çeşitli sosyo-ekonomik etmenler açısından birbirlerinden farklı olduğunu bulmuştur. Bu araştırmaya göre, üniversite öğrencileri bölge ve nüfus ayrımlarına, aile ve eğitim özgeçmişlerine göre incelendiğinde, düşük sosyo-ekonomik nitelikli olan öğrencilerin ilk sınıfa oranla son sınıfta daha fazla olduğu görülmektedir. Yine bu araştırmaya göre, üniversite de okuyan kız ve erkeklerin sosyo-ekonomik nitelikleri açısından farklı olduğu saptanmıştır. Genellikle kızların aile gelirlerinin ve ana-babalarının eğitim düzeyinin yüksek olduğu ve İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerde yaşadıkları, erkeklerin ise daha düşük sosyo-ekonomik düzeyden geldiği görül-

müştür. Ayrıca bu araştırmada üniversite yaşam koşulları açısından öğrenciler için burs kredi imkânlarının çok sınırlı ve öğrencilerin belenmelerinin yetersiz olduğu bulunmuştur.

Saltık(1979) Hacettepe Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı bir araştırmada, öğrencilerin %46.7'sinin toplumsal ve ideolojik sorunlar, %35.5'inin maddi sorunlar, %17.8'inin ise eğitim sorunlarıyla karşı karşıya bulunduğunu ortaya koymuştur.

Ekşi(1982)'nin İstanbul Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı "Gençlerimiz ve Sorunları" adlı araştırmadan elde ettiği bulgulara göre, üniversite öğrencileri ekonomik, barınma, arkadaşlık ilişkisi kurma, fakülte hayatına uyum, kişisel korku ve güvensizlik gibi çeşitli alanlarda birtakım sorunlara sahiptirler.

Gazi Üniversitesi Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda başlatılması planlanan rehberlik çalışmalarına yönelebilmek düşüncesiyle Yeşilyaprak(1982) tarafından "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencilerinin Problemleri" adlı bir araştırma yapılmıştır. Öğrencilerin problemlerini ve ihtiyaçlarını ortaya koymak ve öğrenci problemlerinin giderilmesinde esas olabilecek tedbirleri önermek amacıyla yapılan bu araştırmada, problemlerin genel dağılımı bakımından öğrencilerin işaretledikleri problem frekanslarına göre, okul yaşamına ait alanda belirttikleri problemler toplam problem sayısının %43'ünü, sağlık alanındakiler %26'sını, kişilik özelliklerine ilişkin olanların ise %22'sini oluşturduğu ortaya konmuştur.

Üniversite öğrencilerinin kişisel ve sosyal uyum düzeylerini etkileyen etmenleri ortaya koymak üzere Kızıl-

tan(1984) tarafından Hacettepe Üniversitesi öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada elde edilen bulgulara dayanılarak, kısıtlı kültürel çevrelerde yetişen gençlerin uyum düzeylerinin daha düşük olduğu belirtilmektedir. Ana-babanın sağ veya ölü ve bosanmış olması uyum düzeyini fazla etkilememektedir. Ancak ana-babanın ilişkilerinde soğuk, anlayışsız, ilgisiz ve otoriter tutumu uyum düzeylerini olumsuz yönde etkilemektedir. Akademik başarının yüksek oluşu, istediği bölümde ve teknik bilimler gibi daha iyi bir gelecek vadeden bölümde öğrenim görebilme, yüksek bir öğrenim düzeyi için elverişli ortamı yaratmaktadır. Araştırmacı, araştırma sonuçlarına dayanarak, özellikle kısıtlı sosyo-ekonomik ve kültürel çevrelerden gelen, akademik başarıları düşük ve boş zamanlarını değerlendiremeyen üniversite öğrencilerine kredi ve burs sağlanması, mediko-sosyal ve psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinden yararlandırma konularında gerekli önlemlerin alınması gerektiğini belirtmektedir.

Orhan(1985) tarafından Ankara Üniversitesi öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada elde edilen bazı bulgular şöyle özetlenebilir:

a. Öğrencilerin %34.9'u istemedikleri, %64.25'i ise istedikleri bir fakülte de okumaktadırlar. Buldukları fakülteyi istemeyerek okuyan öğrencilerin %57.7'si de akademik başarılarını "zayıf" bulmaktadırlar.

b. Öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörler içinde "çalışma şartlarının bozukluğu" (%43.4) basta gelmektedir. Öğrencilerin %34.4'ü ekonomik güçlükleri, %32.8'i yıllık program ve derslerin verilisinin uygun olmaması-

nı başarıyı etkileyen faktörler olarak görmektedir.

c. Öğrencilerin %72.4'ü fakülte yönetim ve öğretim şekli ile ilgili sorunları olduğunu, %67'si ellerine geçen para ile geçinemediklerini, %60.8'i yetersiz veya kısmen yeterli beslendiklerini belirtmişlerdir.

d. Öğrencilerin %28'i karamsarlık, %29.9'u isteksizlik, %34.9'u yorgunluk ve %33.5'i huzursuzluktan şikayet etmektedir.

Ayrıca bu araştırma bulgularına göre, öğrencilerin %66.6'sı meslek ve işe yönelik konular, %57.6'sı kişisel sorunlar, %40.9'u akademik konular, %38'i de arkadaşlık konuları hakkında konuşmak ve sorunlarını paylaşmak istemektedirler.

1983-1984 öğretim yılında Gökmen ve Arkadaşlarının Türkiye'de yirmiyedi üniversitenin fakülte veya yüksek okullarından oranlı örnekleme yoluyla seçilen 10915 öğrenci üzerinde yaptıkları bir araştırmanın bulgularına göre:

a. Öğrencilerin değerlendirmelerine göre ailelerinin ekonomik durumu %86'sının orta ve ortanın üstüdür.

b. Öğrencilerin %34'ü ailesinin yanında, %31'i kredi ve yurtlar kurumu yurtlarında kalmaktadır.

c. Öğrenciler serbest zamanlarda katıldıkları etkinlikleri çoğunlukla "grupla" katılabilecekleri etkinliklerden seçmektedirler.

d. Anne-babası ilkokul mezunu veya okur-yazar olmayan öğrencilerin kendini gerçekleştirme düzeyleri daha çok alt düzeydedir. Anne-babanın öğrenim durumu yükseldikçe çocukların kendini gerçekleştirme düzeyi artmaktadır.

Aksu ve Paykoç(1986) tarafından 1984-1985 öğretim yılında O.D.T.Ü. öğrencileri üzerinde yapılan bir araş-

tırmada, öğrenciler üniversitedeki sosyal faaliyetlere ve kollara katılamama nedenleri olarak, derslerin yoğunluğu (%40), faaliyetlerden zamanında haberdar olmama(%16), faaliyetlere katılma alışkanlığının yokluğu(%11) gibi nedenleri belirtmişlerdir. Bu araştırma bulgularına göre öğrencilerin %49'u karşı cinsle arkadaşlık kuramadığını belirtmişlerdir. Ayrıca bu araştırma sonucuna göre öğrencilerin karşılaştığı en önemli sorunlar; programın-derslerin yoğunluğu(%65), ulaşım(%39), yemek ve kafeterya(%33), öğretim üyeleri-yönetmelik-danışmanlar(%34), ekonomik-harç (%26), barınma-yurt(%13) ve öğrenciler arası ilişkiler (%8) alanlarındadır.

Aytar ve Erkman (1985)'ın İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde 209'u erkek, 97'si kız olmak üzere 306 öğrenci üzerinde yaptıkları araştırmada öğrencilerin %13.4'ü orta derecede depressif, %4.2'si ciddi derecede depressif bulunmuştur.

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesinde 439 öğrenci üzerinde Göktepe, Şenveli ve Kargı(1985) tarafından yapılan bir çalışmada, öğrencilerin %54.5'i öğretim, %17'si kalacak yer, %6.8'i cinsel sorunlarından yakınmakta, %12.2'si de öğretim elemanları ile temaslarını yetersiz bulmaktadırlar.

Güney (1985) tarafından Ankara Üniversitesi öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada, öğrencilerin %32'si istemediği fakültelerde okuduklarını belirtmişlerdir. Bu araştırmada elde edilen diğer bir sonuca göre de, üniversite öğrencileri arasında tanı konulabilen ruhsal semptomlu grupta kişisel ve ailevi sorunlar, tanı konulamayan normal grup içinde de sosyal (ekonomik, barınma,

eğitim-öğretim vs.) sorunlar ağır basmaktadır.

Coşkun(1985) tarafından yapılan "Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Sorunu" adlı bir araştırmada özetle şu bulgular elde edilmiştir: Öğrencilerin %74'ü istediği faaliyetlere katılabilmek için yeterli boş zamanları olmadığını belirtmektedir. Öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenim giderleri ailesi tarafından karşılanmakta ve öğrenciler genellikle çok para harcamayı gerektirmeyen boş zaman faaliyetlerine katılmaktadır. Boş zaman faaliyetleri için devletin sağladığı imkânı, öğrencilerin %93.75'i yeterli bulmamaktadır.

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi I. ve IV. sınıf öğrencilerinin problemlerini belirlemek amacıyla Özdemir(1985) tarafından yapılan bir araştırmada öğrencileri en çok kaygılandıran problem alanının okul ile ilgili olduğu ortaya çıkmıştır. Bunu sırası ile gelecek, aile, kız-erkek arkadaşlığı ve çevre, duygusallık ve sağlık alanlarıyla ilgili problemler izlemektedir. Farklı cinsiyetteki öğrencilerin sorunları arasındaki ilişki incelendiğinde, kız öğrencilerin daha çok sorunlu olduğu görülmüştür. Ayrıca bu araştırma bulgularına göre I. sınıf öğrencileri IV. sınıf öğrencilerinden daha sorunludur.

Kocacık(1987)'ın Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerinin sorunları üzerinde yaptığı bir araştırmada, öğrencilerin en sorunlu oldukları konuların ekonomik ve eğitim ile ilgili konular olduğu ortaya çıkmıştır. Bu araştırmanın sonucuna göre, öğrencilerin tamamına yakınında ekonomik sorun vardır(%98.50). Eğitim alanında ise öğrencilerin(%95)'i sorun sahibidirler. Bu sorunları %62 ile

barınma, %57.52 ile okula uyum, %56.77 ile kötü alışkan- lar izlemektedir. Daha sonra da %52.63 ile kişisel sorun- lar, %52.26 ile boş zamanları değerlendirilememeye yer almak- tadır. Bu araştırmada sorunların cinsiyete göre dağılımın- da ise bir bağıntı bulunmamıştır. Sorunların gelire göre dağılımında ise bir ilişki ortaya çıkmıştır. Gelir arttık- ça ekonomik sorunlar azalmakta, gelir azaldıkça da ekono- mik sorunlar artmaktadır.

Kılıç(1987), Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdare- si Yüksek Okuluna devam eden öğrencilerin psikolojik araz düzeyleri ile sorunlarını belirlemek ve bunları bazı de- ğişkenler açısından incelemek amacıyla bir araştırma yap- mıştır. Bu araştırma bulgularına göre:

a. Erkek öğrencilerin %25.72'si, kız öğrencilerin %12.50'si, toplam öğrencilerin %38.22'si yüksek araz düze- yine sahiptir.

b. Çeşitli sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin %53.61'i sorunlarını önemli ve çok önemli görürken, %46.29'u önemsiz görmektedir.

c. Tüm öğrencilere göre sorunlarını önemli ve çok önemli gören erkek öğrencilerin oranı kız öğrencilere oranla daha yüksektir.

d. Psikolojik araz düzeyi yüksek olan öğrencile- rin problem tarama envanteri ortalamaları, psikolojik araz düzeyi düşük öğrencilerin ortalamalarından daha yüksek bulunmuştur.

e. Psikolojik araz düzeyi düşük ve yüksek olan öğrencileri en rahatsız eden sorunların başında okul alanı ile ilgili sorunlar gelmektedir.

f. Psikolojik araz düzeyi yüksek olan öğrencileri

ikinci derecede rahatsız eden sorun ise duygusal alt alanıdır.

Yukarıda özetlenen araştırmalar incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin çeşitli alanlara ilişkin sorunlarının olduğu, bu sorunların bazı değişkenlere göre farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır. Genel olarak öğrenci sorunları, okul, yurt, barınma, gelecek, iş ve meslek seçimi, aile, ekonomik durum, kişisel ve sosyal ilişkiler, boş zamanları değerlendirme ve iç yaşamla ilgili alanlarda toplanmaktadır. Araştırma sonuçları, üniversitelerde psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır.

Ülkemizde üniversite öğrencilerinin sorunlarıyla ilgili olarak yapılan araştırmaların daha çok Ankara ve İstanbul gibi büyük kentlerdeki üniversitelerde yapıldığı göze çarpmaktadır. Taşra üniversitelerinde ise bu tür çalışmalara pek rastlanmamaktadır. Halbuki öğrencilerin sorunlarının bölge ve kurumların kendine has bazı özelliklerinden dolayı birtakım farklılıklar gösterme olasılığı da bulunmaktadır. Durum böyle olunca, bu tür araştırmaların her bölge ve kurumda yapılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Böylece üniversite öğrencilerinin sorunları hakkında birtakım genel sonuçlara varabilmek için farklı bölge ve kurumlarda yapılacak araştırmalardan elde edilecek bulguların da sağladığı katkılar olacaktır. Bu bakımdan bu araştırma ile, bir taşra üniversitesi durumunda bulunan İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarına ilişkin olarak elde edilecek bulgular bölgenin ve kurumun özelliklerinden kaynaklanabilecek birtakım fark-

lılıklarını ortaya koyabileceği gibi, ayrıca ülkemizdeki üniversite gençliğinin sorunları konusunda genel bir yarıya ulaşmada bazı katkılar da sağlayabilecektir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, veri toplama izlenen yol ve verilerin analizinde uygulanan istatistiksel işlemler üzerinde durulmuştur.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 1988-1989 Öğretim Yılı Bahar Döneminde İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı; Eğitim Bilimleri (Psikolojik Danışma ve Rehberlik), Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) ve Resim-İş Eğitimi bölümlerinde öğrenim gören 494 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak için ayrıca örneklem grubu oluşturma yoluna gidilmemiştir. Uygulama sırasında sınıflarında bulunan tüm öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Uygulama sırasında sınıfta bulunmayan öğrenciler de kapsam dışı kalmışlardır. Ayrıca 7 öğrencinin veri toplama araçlarını hatalı veya eksik cevaplamaları nedeniyle cevap kağıtları değerlendirme dışı bırakılmıştır. Geri kalan ve araştırma kapsamına alınarak örnekleme oluşturan öğrencilerin sayısı 400'dür.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin devam ettikleri bölümlere göre sayısal dağılımı Tablo-1'de verilmiştir.

TABLO-1

Arastırma Kapsamına Alınan Öğrencilerin Devam
Ettikleri Bölümlere Göre Sayısal Dağılımı

BÖLÜMLER	Sayı	%
Eğitim Bilimleri (Psi.Dan. ve Reh.)	111	27.75
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi	137	34.25
Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğr.)	105	26.25
Resim-İş Eğitimi	47	11.75
TOPLAM	400	100

Tablo-1`de görüldüğü gibi, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin 111`i (%27.75) Eğitim Bilimleri, 137`si (%34.25) Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, 105`i (%26.25) Fen Bilimleri Eğitimi, 47`si (%11.75) de Resim-İş Eğitimi Bölümüne devam etmektedir.

Arastırma kapsamına alınan öğrencilerin sınıflara göre sayısal dağılımı Tablo-2`de verilmiştir.

TABLO-2

Araştırma Kapsamına Alınan Öğrencilerin
Sınıflara Göre Sayısal Dağılımı

SINIFLAR	Sayı	%
I	146	36.50
II	142	35.50
III	72	18.00
IV	40	10.00
TOPLAM	400	100

Tablo-2`de görüldüğü üzere, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin 146`ısı (%36.50) I. sınıfta, 142`si (%35.50) II. sınıfta, 72`si (%18.00) III. sınıfta ve 40`ı (%10.00) ise IV. sınıfta öğrenim görmektedir.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin cinsiyetlerine göre sayısal dağılımı ise Tablo-3`te verilmiştir.

TABLO-3

Araştırma Kapsamına Alınan Öğrencilerin
Cinsiyetlerine Göre Sayısal Dağılımı

CİNSİYET	Sayı	%
Kız	175	43.75
Erkek	225	56.25
TOPLAM	400	100

Tablo-3`te görüldüğü gibi, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 175 (%43.75) kız ve 225 (%56.25) erkek olmak üzere toplam 400 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmanın bağımlı değişkeni olan öğrenci sorunlarının belirlenmesi için "Problem Tarama Envanteri", bağımsız değişkenler hakkında bilgi toplamak için de, araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Veri toplama araçlarına ait ayrıntılı bilgiler aşağıda verilmiştir.

I.Problem Tarama Envanteri Y Formu

Araştırmada, öğrencilerin çeşitli alanlara ilişkin sorunlarını belirlemek amacıyla Baymur'un 1965 yılında yüksek öğrenim öğrencileri için hazırladığı ve 1976 yılında Kılıççı ile birlikte, yüksek öğrenim öğrencileri için uyarladığı Problem Envanteri Y Formu kullanılmıştır.

Bu envanterde, altı alt problem alanıyla ilgili olarak toplam 230 problem maddesi bulunmaktadır. Bu maddelerden her biri bir problemi ifade eden birer cümleden oluşmaktadır. Araştırmacı tarafından Problem Envanteri Y Formu, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarını belirlemeye yönelik olarak ön bir çalışmayla bu araştırma için yeniden düzenlenmiş olup, yapılan işlemler aşağıda belirtilmiştir.

A. Problem Envanterinin Güncelleştirilmesi:Mevcut problem envanterinin güncelleştirilmesi iki zorunluluktan doğmaktadır. Birincisi, problem envanterinin geliştirilmesinden bu yana geçen süre içinde üniversite öğrencilerinin sorunlarında birtakım değişimler olabileceği, ikincisi ise araştırmanın kapsadığı İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerine özgü farklı sorunların da çıkabileceğidir.

Problem Envanterinin güncelleştirilmesinde şu aşamalar izlenmiştir:

1. 1988-1989 Öğretim Yılında İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören ve her bölüm ve sınıftan tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 100 öğrenciye yani evrenin %20'lik bir grubuna çeşitli problem alanlarını içeren açık uçlu bir anket uygulanmıştır. Öğrencilerden, ankette belirtilen problem alanlarında veya bunların dışında ne gibi sorunlarla karşılaştıklarını serbestçe yazmaları istenmiştir. Böylece Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin çeşitli alanlara ilişkin sorunları hakkında bir ön bilgi toplanmıştır.

2. İkinci aşamada açık-uçlu anket sonuçlarının değerlendirilmesiyle elde edilen ve mevcut problem envanterinde olmayan problem maddeleri listelenerek ifade yönünden açıkça anlaşılır bir duruma getirilmesi ve hangi problem alanına girdiklerinin belirlenmesi amacıyla İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü akademik personelinden oluşan 18 kişilik bir uzman grubuna sunulmuştur. Uzman grubundan alınan tepkiler ışığında problem maddeleri dil ve ifade yönünden daha anlaşılır duruma getirilmiş ve mevcut Problem Envanterindeki ilgili problem alanlarına eklenmiştir. Böylece envanter ön deneme için

hazır duruma getirilmiştir.

B. Problem Envanterinin Ön Denemesi: Güncelleştirilen Problem Envanteri'ndeki sorun maddelerinin gerçekten öğrencilerin sorunlarını yansıtıp yansıtmadığı, açık ve anlaşılır olup olmadığını ortaya koymak amacıyla envanterin Eğitim Fakültesine devam eden 40 öğrenciye uygulanarak bir ön denemesi yapılmıştır.

Uygulama sırasında öğrencilerle yapılan görüşmeler ve uygulama sonucunda öğrencilerden alınan tepkilere göre sorun olarak belirtilmediği ve işlemediği anlaşılan problem maddeleri çıkartılmış ve öğrencilerin, ifade yönünden düzeltilmesi, dil yönünden sadeleştirilmesi gerektiğini belirttikleri problem maddeleri de düzeltilerek daha anlaşılır duruma getirilmiştir. Böylece Problem Tarama Envanteri araştırma için kullanılabilir duruma getirilmiştir.

Bu çalışmada kullanılan Problem Tarama Envanteri'nde altı alt problem alanıyla ilgili olarak toplam 281 problem maddesi bulunmaktadır.

Problem Tarama Envanterini oluşturan altı alt alan ve her alanın hangi problem madde numaralarından oluştuğu ve her alanın kapsadığı problem maddesi sayısını veren dağılım Tablo-4'te verilmiştir.

TABLO-4

Problem Envanterini Oluşturan Problem Alanları
ve Problem Maddelerinin Bu Alanlara Dağılımı

Sıra No	Problem Alanları	Hangi Maddeler Arasında Olduğu	Madde Sayısı
1	Okul Yaşamı ile İlgili Problemler	1-75	75
2	Gelecekle İlgili Problemler	76-96	21
3	Aile ve Ev Yaşamı ile İlgili Problemler	97-142	46
4	Başkalarıyla İlişki Kurma ve Arkadaşlık Yaşamı ile İlgili Problemler	143-179	37
5	Benlik ve İç Yaşam ile İlgili Problemler	180-245	66
6	Sağlık ve Beden Gelişimi ile İlgili Problemler	246-281	36

Araştırmada kullanılan Problem Envanteri'nin bir örneği Ek-1'de verilmiş olup aşağıda her problem alanı ile ilgili kısa açıklamalar yapılmıştır.

1. Okul Yaşamı ile İlgili Problemler: Bu alt alan, dersler ve ders programları, okulun imkânları, öğrencilerin öğretim elemanları ve yöneticilerle olan ilişkileri, çalışma alışkanlıkları ve okulla ilgili diğer sorunları içerir.

2. Gelecekle İlgili Problemler: Bu alt alan, meslek seçimi, iş bulma, evlenme, öğrenimini ilerletme gibi gelecek planları ve endiseleri ile ilgili sorunları içerir.

mektedir.

3. Aile ve Ev Yaşamı İle İlgili Problemler: Bu alt alan, aile üyeleri arasındaki ilişkiler, çatışmalar, anlaşmazlıklar, aile ve evin imkânları ile ilgili sorunları içermektedir.

4. Başkalarıyla İlişki Kurma ve Arkadaşlık Yaşamı İle İlgili Problemler: Bu alt alan, gencin içinde bulunduğu toplumla, karşı cinsle ve özellikle yaşlılarıyla ilişkilerinden doğan sorunları içermektedir.

5. Benlik ve İç Yaşam İle İlgili Problemler: Bu alan bireyin kendini ve çevresini algılama biçiminden kaynaklanan sorunları içerir. Meselâ, bireyin kendisinde memnun olup olmaması, üzüntüleri, hayalleri, kaygıları vs. ile ilgili sorunları bu alt alana girmektedir.

6. Sağlık ve Beden Gelişimi İle İlgili Problemler: Bu alt alan fiziksel görünüş, sağlık alışkanlıkları ve genel sağlık durumlarıyla ilgili sorunları içermektedir.

C. Problem Envanterinin Geçerlik Çalışması: Bu araştırmada kullanılan Problem Envanterinin geçerlik çalışması kapsam geçerliği yöntemi ile yapılmıştır. Daha önce de envanterin güncelleştirilmesi kısmında belirtildiği gibi, 1988-1989 öğretim yılında İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören ve her bölüm ve sınıftan tesadüfi (random) örnekleme yöntemi ile seçilen 100 öğrenciye yani evrenin yaklaşık %20'lik bir grubuna çeşitli problem alanlarını içeren açık uçlu bir anket uygulanmıştır. Açık uçlu anket sonuçlarının değerlendirilmesiyle elde edilen ve mevcut problem envanterinde olmayan problem maddeleri listelenerek ifade yönünden düzgün, açık ve anlaşılır olup olmadığı,

sorulan soruların tekrarı ya da aynı şeyi ölçüp ölçmediği, hangi problem alanlarına girdikleri gibi özelliklerin kontrolü amacıyla İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü akademik personelinden oluşan 18 kişilik bir uzman grubuna sunulmuştur. Uzman grubundan alınan tepkiler ışığında problem maddeleri mevcut problem envanterindeki ilgili problem alanlarına eklenmiştir. Geliştirilen bu envanterdeki sorular daha önce benzer çalışmalarda (Eşrefi, 1982; Özdemir, 1985; Kılıç, 1987; Doğan, 1988) kullanılan envanterlerle de karşılaştırılmıştır. Bu yolla güncelleştirilen envanterin Eğitim Fakültesine devam eden 40 öğrenciye uygulanarak bir ön denemesi yapılmıştır. Uygulama sırasında öğrencilerle yapılan görüşmeler ve uygulama sonucunda öğrencilerden alınan tepkiler sonucunda gereksiz görülen, frekansı çok düşük ve işlemeyen problem maddeleri çıkartılmış, öğrencilerin, ifade yönünden düzeltilmesi, dil yönünden sadeleştirilmesi gerektiğini belirttikleri problem maddeleri de düzeltilmiş ve daha anlaşılır duruma getirilmiştir. Böylece, oluşturulan Problem Envanteri'nin mantıklı bir geçerlik kazanması sağlanmıştır.

Yapılan bu geçerlik çalışması sonucunda, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarını belirlemek amacıyla hazırlanan bu "Problem Tarama Envanteri" araştırma kapsamına alınan öğrencilerin sorunlarını ortaya koyma niteliğine sahiptir, denilebilir.

D. Problem Envanterinin Güvenirlik Çalışması: Bu araştırma için yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde hazırlanan envanterin güvenilirliğini belirlemek için envanter iki hafta arayla 1988-1989 öğretim yılında Eğitim Fakültesine devam

eden 22 kız ve 26 erkek olmak üzere toplam 48 öğrenciye uygulanarak testin tekrarı yöntemiyle .83 güvenirlik katsayısı elde edilmiştir.

Bu sonuca göre, problem tarama envanterinin ölçtüğü şeyi tekrar ölçebileceği yani yeterli bir güvenirliğe sahip olduğu kanısına varılmıştır.

E. Problem Envanterinin Puanlanması: Envanterin her maddesi bir sorunu ifade eden birer cümleden oluşmaktadır. Araştırma kapsamına alınan öğrenciler envanterde bulunan her bir problem maddesinde ifade edilen sorunun kendileri için ne derece önemli olduğunu ayrı bir cevap kâğıdında "çok önemli" veya "önemli" şeklinde iki seçenekten birini işaretleyerek belirtmişlerdir. Kendilerini rahatsız etmeyen veya ilgilendirmeyen sorunlarla ilgili maddeleri ise boş bırakmışlardır. Cevap kâğıdında boş bırakılan problem maddeleri "önemsiz" olarak kabul edilmiş ve değerlendirilmiştir. Problem Envanteri cevap kâğıdı örneği Ek-2`de verilmiştir.

Cevap kâğıdında işaretlenen "çok önemli" seçeneğine 2, "önemli" seçeneğine ise 1 puan verilmiştir. İşaretlenmeyen maddelere puan verilmemiştir. Bu şekilde her maddeye verilen puanlar toplanarak, araştırma kapsamına alınan her öğrenci için altı alt problem alanına ilişkin ayrı ayrı puanlar elde edilmiş, bunların toplanmasıyla da bir toplam problem puanı elde edilmiştir. Böylece her öğrencinin envanterden aldığı toplam problem puanı belirlenmiştir. Envanterden alınabilecek en düşük puan sıfır, en yüksek puan ise 562`dir. Puanın düşük olması sorunların az, yüksek olması ise sorunların çok olduğunu göstermektedir.

II. Öğrenci Kişisel Bilgi Formu.

Bu araştırmada kullanılan kişisel bilgi formu, öğrencilerin kişisel nitelikleri hakkındaki bilgileri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Form, bu araştırmada inceleme konusu olan bağımsız değişkenlerle ilgili 7 sorudan oluşmaktadır. Bu sorular; cinsiyet, sınıf, devam edilen bölüm, Malatya'da kalınan yer, babanın öğrenim durumu, annenin öğrenim durumu ve ailenin gelir düzeyi gibi bağımsız değişkenleri içermektedir. Kişisel Bilgi Formu örneği Ek-3'te verilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanabilmesi için İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığından gerekli izin alındıktan sonra veri toplama araçları olan problem Envanteri ve Öğrenci Kişisel Bilgi Formu Eğitim Fakültesine bağlı her bölüm ve sınıfa ayrı ayrı olmak üzere araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Uygulamadan önce öğrencilere araştırmanın amacı, Problem Envanteri ve Öğrenci Kişisel Bilgi Formunun nasıl cevaplanacağı konularında bilgi verilmiştir. Ayrıca, cevapların gizli tutulacağı, kişisel bir değerlendirmeye tabi tutulmayacağı belirtilmiş ve öğrencilerden içten ve gerçekçi cevaplar vermeleri istenmiştir.

Problem Envanteri ile Kişisel Bilgi Formu'nun uygulanması, açıklamalarla birlikte yaklaşık 1 saat sürmüştür.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırma istatistiksel analizler aşağıda belirtildiği şekilde yapılmıştır:

1. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin cevap kâğıtlarına "çok önemli" ve "önemli" şeklinde işaretledikleri problemlerin tek tek frekansları alınarak problem maddeleri ve problem alanlarına göre dağılımları belirlenmiştir. Böylece öğrencilerin yaygın sorunlarının neler olduğu ve sorunların daha çok hangi problem alanında yoğunlaştığı ortaya çıkmıştır.

Bağımlı değişken olan problem alanlarındaki problem sayıları eşit olmadığından belli bir alandaki problemlerin yoğunluk değerlerini bulmak için aşağıdaki formül kullanılmıştır:

$$\text{Yoğunluk Değeri} = \frac{\text{Bir Alanda İşaretlenen Toplam Problem Sayısı}}{\left(\begin{array}{l} \text{O Alandaki Problem Öğrenci} \\ \text{Maddesi Sayısı} \times \text{Sayısı} \end{array} \right)} \times 100$$

2. Araştırma kapsamına alınan her öğrencinin altı alt problem alanından aldığı puanlar toplanarak her öğrenci için bir puan elde edilmiştir. Bu puanlardan yararlanarak ortalamalar ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Öğrencilerin problem envanterinden aldıkları puanların ortalamaları cinsiyet, sınıf, devam edilen bölüm, Malatya'da kalınan yer, babanın öğrenim durumu, annenin öğrenim durumu ve ailenin gelir düzeyi gibi değişkenler açısından ele alıp

incelerken, ortalamalar arasındaki farkın anlamlı düzeyde olup olmadığını ortaya çıkarmak için grupların iki olması durumunda bağımsız gruplarda uygulanan "t-testi" (Sencer ve Irmak, 1984, s. 633) grupların ikiden fazla olması durumunda ise Tek-Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Varyans analizi sonucunda ortaya çıkan F değerinin anlamlı olması durumunda ise hangi grupların ortalamaları arasında anlamlı düzeyde fark olduğunu belirleyebilmek için de gruplar ikişerli olarak t-testi ile karşılaştırılmıştır (Erdoğan ve Diğerleri, 1984, s.236). Ortalamalar arası farkların önem dereceleri test edilirken tüm analizlerde birinci tip hata yapma olasılığı $P < .05$ olarak alınmıştır. Ancak .01 düzeyinde anlamlı çıkan değerler tablolarda ayrıca belirtilmiştir.

Araştırma verilerinin analizleri İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bilgisayarında yapılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölüm, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin "Problem Tarama Envanteri" ve "Öğrenci Kişisel Bilgi Formu" yolu ile alınan cevapları ve bunların istatistiksel olarak incelenmesini kapsamaktadır. Bu bölümde sıra ile önce, Eğitim Fakültesine devam eden öğrencileri "çok önemli" ve "önemli" derecede rahatsız eden sorunlara ilişkin bulgular genel olarak ve problem alanlarına göre ele alınmış, sonra öğrencilerin yaygın sorunları hakkında bazı bilgiler verilmiştir. Daha sonra da öğrencilerin sorunları bazı değişkenlere ve ilgili denencelere göre ele alınıp incelenmiştir.

A. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine Devam Eden Öğrencilerin Sorunlarının Genel Olarak ve Problem Alanlarına Göre İncelenmesi

Araştırma kapsamına alınan 400 öğrenci üzerinde yapılan problem tarama envanteri uygulaması sonucunda öğrencilerin "çok önemli" ve "önemli" olarak işaretledikleri problemlerin toplam sayısı 32678, öğrenci başına düşen ortalama problem sayısı 82'dir. Buna göre Eğitim Fakültesine devam eden bir öğrencinin 281 problem maddesinden oluşan altı problem alanında ortalama olarak toplam 82 çeşit problemi bulunmaktadır, denebilir.

Tablo-5'de araştırma kapsamına alınan 400 öğrencinin her problem alanı için işaretledikleri toplam prob-

lem sayıları, öğrenci başına düşen ortalama problem sayıları, yoğunluk değerleri ve önem dereceleri verilmiştir.

TABLO-5

Öğrencilerin Problem Alanlarına Göre İşaretledikleri Problem Sayıları, Öğrenci Başına Düşen Ortalama Problem Sayıları, Yoğunluk Değerleri ve Önem Dereceleri

PROBLEM ALANLARI	İşaretlenen Problem Sayısı	Öğrenci Başına Düşen Ortalama Prob.Sayısı	Yoğunluk Değeri	Önem Derecesi
Okul Yaşamı ile İlgili Problemler	15242	38	51	1
Gelecekle İlgili Problemler	3134	8	37	2
Başkalarıyla İlişkili kurma ve Arkadaşlık Yaşamı ile İlgili Problemler	3331	8	23	3
Benlik ve İç Yaşam ile İlgili Problemler	5809	15	22	4
Aile ve Ev Yaşamı ile İlgili Problemler	3490	9	19	5
Sağlık ve Beden Gelişimi ile İlgili Problemler	1672	4	12	6

N=400

Tablo-5`deki bilgilere göre araştırma kapsamına alınan öğrencilerin her problem alanı için hesaplanan yoğunluk değerleri düşük ve yüksek oluşuna göre değerlendirildiğinde, okul yaşamına ilişkin problem alanınının diğer alt alanlara göre daha yüksek yoğunluk değeri gösterdiği gözlenmektedir. Bunu sırası ile gelecek, başkalarıyla ilişki kurma ve arkadaşlık yaşamı, benlik ve iç yaşam, aile ve ev yaşamı, sağlık ve beden gelişimi problem alanları izlemektedir.

B. Öğrencilerin Yaygın Sorunları

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin en fazla işaretledikleri problemlerin toplam sayıları ve yüzdeleri problemlerin yaygınlık sırasına göre Ek-4`te verilmiştir.

Ek-4`te görülebileceği gibi araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %40 ve daha fazlası tarafından işaretlenen sorunlar yaygın sorunlar olarak kabul edildiğinde; 76 sorunun öğrencileri rahatsız eden yaygın ve önemli sorun olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrenciler tarafından işaretlenen en yaygın ve önemli sorun "Kampusün (bahçe, dersane, koridor, tuvalet vs.) temizliği yetersiz" şeklinde ifade edilen problem maddesidir. Bu problem maddesi öğrencilerin %92`si tarafından bir sorun olarak görülmektedir. Bu sorundan başka, Ek-4`te de görüldüğü gibi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencileri rahatsız eden yaygın sorunlar şöyle sıralanmaktadır:

"Üniversitenin kantinini yetersiz buluyorum."
 "Üniversitede ders dışı zamanlarda dinlenecek bir yer yok."

- "Şehirden üniversiteye ulaşım hizmetleri yetersiz."
- "Üniversite yemekhanesinin kapasitesi öğrencilere yeterli gelmiyor."
- "Fakültemizde yabancı dil laboratuvarı yok."
- "Üniversitede sosyal ve kültürel faaliyetler yetersiz."
- "Kütüphane, ihtiyaçlarımızı karşılayacak kapasiteye sahip değil."
- "Üniversitede yemeklerin fiyatlarını pahalı buluyorum."
- "Ders programları ve saatleri düzensiz."
- "Üniversitede sorunlarımız ve üzüntülerimiz hakkında danışabileceğim kimse yok."
- "Öğretmenlik yeterlik sınavını kazanamamaktan korkuyorum."
- "Yabancı dil benim için önemli bir sorun."
- "Mezun olduktan sonra iş bulamama ihtimali beni korkutuyor."
- "Bazı memur ve hizmetlilerin öğrenciye karşı tutum ve davranışlarından hoşlanmıyorum."
- "Sınav sonuçları geç açıklanıyor."
- "Lisans-üstü eğitim-öğretim konusunda bilgim yetersiz."
- "İdeallerime erişememekten korkuyorum."
- "İlgi duyduğum dersleri daha çok okuyamadığıma üzülüyorum."
- "Sevmediğim dersleri okumaya zorlanıyorum."
- "Dersler çok yüklü, çalışacak zaman yok."
- "Derslerde uygulama çalışmalarına yeterince yer verilmiyor."
- "Üniversitenin kuralları hakkında yeterli bilgim yok."
- "Öğretim elemanları derslerden başka hiçbir şeyle ilgilenmiyorlar."
- "Kardeşlerimin yüksek öğrenim yapmalarını istiyorum."
- "Arkadas edinmede siyasi düşünceye önem verilmesinden huzursuzluk duyuyorum."
- "Kütüphaneden dışarıya yeterince kitap verilmiyor."
- "Kız ve erkek öğrenciler arasındaki arkadaşlığın hoş görülmemesine üzülüyorum."
- "Öğretim elemanları anlayış ve yakınlık göstermiyorlar."

- "Kendimi kolay kolay derse veremiyorum."
 "Dini ödevlerimi yerine getiremediğim için üzülüyorum."
 "Sınav sorularının cevapları sınav sonrası açıklanmıyor."
 "Başka bir bölüme girebilmek isterdim."
 "Annemin babamın daha çok tahsilli ve kültürlü olmalarını isterdim."
 "Ders araç-gereçleri yetersiz."
 "Sınıfta konuşmalara katılamıyorum."
 "Yeteri kadar girişken değilim."
 "Ailemden ayrı ve uzak kalmak beni üzüyor."
 "Aileme bir yük olduğumu hissediyorum."
 "Çalışıp başarılı olamamak beni kırıyor."

Ek-4'teki bilgiler, Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin sorunlarının daha çok okul yaşamıyla ilgili problem alanında toplandığını göstermektedir. Öğrenciler arasında önemli düzeyde görülen okulla ilgili sorunların büyük bir kısmının okulun fiziksel imkânları ile ilgili olduğu görülmektedir.

Gelecekle ilgili problem alanında yaygın olan sorunların daha çok gelecekteki iş ve meslek alanlarıyla ilgili olduğu; baskalarıyla ilişki kurma ve arkadaşlık yaşamı ile ilgili problem alanında yaygın olan sorunların daha çok arkadaşlık ilişkileriyle ilgili olduğu; benlik ve iç yaşam ile ilgili problem alanında yaygın olan sorunların daha çok öğrencilerin kendilerinin bazı özelliklerinden yakınmalarıyla ilgili olduğu; aile ve ev yaşamı ile ilgili problem alanında yaygın olan sorunların ise daha çok anne-baba ve kardeşlerle ilgili olduğu görülmektedir.

Sağlık ve beden gelişimi problem alanıyla ilgili olarak, öğrencilerin %40 ve daha fazlası tarafından işaretilenen herhangi bir sorun maddesi bulunmamaktadır. Yani

bu alanda öğrencilerin yaygın olarak kabul edilebilecek bir sorunu görülmemektedir.

C. Öğrencilerin Sorunlarını Etkileyen Bazı değişkenler

Bu kısımda, öğrencilerin problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları, öğrencilerin cinsiyetleri, devam ettikleri sınıf ve bölüm, Malatya`da kaldıkları yer, babalarının öğrenim durumu, annelerinin öğrenim durumu ve ailelerinin gelir düzeyi olmak üzere toplam 7 değişken açısından ele alınıp incelenmiştir. Öğrencilerin problem tarama envanteri puanlarının ortalamalarını yukarıda belirtilen değişkenlere göre incelerken grupların iki olması durumunda bağımsız gruplarda uygulanan "t" testi, grupların ikiden fazla olması durumunda ise "tek yönlü varyans analizi" yapılmıştır. Varyans analizi sonucunda ortaya çıkan F değerinin anlamlı olması durumunda ise grupların ortalamaları ikiyeşerli olarak "t" testi ile karşılaştırılmıştır.

I. Cinsiyetin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-1

"Öğrencilerin sorunları cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha sorunludur."

Tablo-6`da öğrencilerin cinsiyetlerine göre sayısal dağılımı, problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları, standart sapmaları ve ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonucu verilmiştir.

TABLO-6

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Sayısal Dağılımı,
Problem Envanteri Puanlarının Ortalamaları,
Standart Sapmaları ve t Değeri

GRUPLAR	n	\bar{x}	s	t	SONUÇ
Kız	175	132.79	69.45	0.89	P .05
Erkek	225	126.52	69.09		Önemsiz

Sd:398, tT:1.96

Tablo-6`da görüldüğü gibi, 175 kız öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 132.79, 225 erkek öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması ise 126.52`dir. Kız öğrencilerin ortalaması, erkek öğrencilerin ortalamasından yüksek görünse de, ortalamalar arasında istatistiksel yönden anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmamıştır(P>.05).

Buna göre; "Öğrencilerin sorunları cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha sorunludur" şeklinde ifade edilen Denence-1 doğrulanmamıştır.

II. Sınıf Düzeyinin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-2

"Öğrencilerin sorunları öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre karşılaştırıldığında, 1. sınıftaki öğrenciler daha sorunludur."

Tablo-7`de öğrencilerin öğrenim görükleri sınıf

düzeylerine göre sayısal dağılımı, problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları ve standart sapmaları; Tablo-8'de ise bu ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucu verilmiştir.

TABLO-7.

Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyine Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları

GRUPLAR	n	\bar{x}	s
I.Sınıf	146	129.53	75.45
II.Sınıf	142	134.85	62.89
III.Sınıf	72	121.44	63.58
IV.Sınıf	40	122.50	77.04

N=400

TABLO-8

Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyine Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	SONUÇ
Gruplararası	3	10666	3555.33	.74	$P > .05$ Önemsiz
Gruplarıçi	396	1901679	4802.22		
TOPLAM	399	1912345			

Tablo-7`de görüldüğü gibi, I. sınıf`ta öğrenim gören 146 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 129.53, II. sınıfta öğrenim gören 142 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 134.85, III. sınıfta öğrenim gören 72 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 121.44, IV. sınıfta öğrenim gören 40 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 122.50`dir.

Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları arasında farklılık görünse de Tablo-8`de görüldüğü gibi uygulanan varyans analizi sonucu, ortalamalar arasında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir($F > .05$).

Buna göre; "Öğrencilerin sorunları öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre karşılaştırıldığında, 1. sınıftaki öğrenciler daha sorunludur" şeklinde ifade edilen Denence-2 doğrulanmamıştır.

III. Devam Edilen Bölümün Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-3

"Öğrencilerin sorunları devam ettikleri bölümlere göre karşılaştırıldığında, Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) Bölümü öğrencileri daha sorunludur."

Tablo-9`da öğrencilerin devam ettikleri bölümlere göre sayısal dağılımı, problem tarama envanteri puanları-

nın ortalamaları ve standart sapmaları; Tablo-10`da ise bu ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucu verilmiştir.

TABLO-9

Öğrencilerin Devam Ettikleri Bölümlere Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları

GRUPLAR	n	\bar{x}	s
Eğitim Bilimleri (Psi. Dan. ve Reh.) Bölümü	111	119.98	64.17
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü	137	128.15	72.21
Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) Bölümü	105	141.33	71.65
Resim-İş Eğitimi Bölümü	47	127.45	64.46

N=400

TABLO-10

Öğrencilerin Devam Ettikleri Bölümlere Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	SONUÇ
Gruplararası	3	25185	8395	1.76	P > .05 Önemli
Gruplarıçi	396	1887160	4765.55		
TOPLAM	399	1912345			

Tablo-9`da görüldüğü gibi, Eğitim Bilimleri (Psikolojik Danışma Ve Rehberlik) Bölümüne devam eden 111 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 119.98, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümüne devam eden 137 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 128.15, Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) Bölümüne devam eden 105 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 141.33, Resim-İş Eğitimi Bölümüne devam eden 47 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması ise 127.45`dir.

Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) Bölümüne devam eden öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalaması diğer bölümlere devam eden öğrencilerin ortalamasından yüksek görünse de Tablo-10`da görüldüğü gibi, uygulanan varyans analizi sonucu, ortalamalar arasında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık olmadığına göstermektedir ($P > .05$).

Buna göre; "Öğrencilerin sorunları devam ettikleri bölüme göre karşılaştırıldığında Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) Bölümü öğrencileri daha sorunludur" şeklinde ifade edilen Denence-3 doğrulanmamıştır.

IV. Malatya`da Kalınan Yerin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-4

"Öğrencilerin sorunları Malatya`da kaldıkları yere göre karşılaştırıldığında, Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurdunda kalan öğrenciler daha sorunludur."

Tablo-11'de öğrencilerin Malatya'da kaldıkları yerlere göre sayısal dağılımı, problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları ve standart sapmaları; Tablo-12'de ise bu ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucu verilmiştir.

TABLO-11

Öğrencilerin Malatya'da Kaldıkları Yere Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları

GRUPLAR	n	\bar{x}	s
Ailesinin Yanında	85	126.92	67.61
Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurdunda	217	136.12	70.12
Özel Öğrenci Yurtlarından Birinde	5	105.00	89.52
Akraba veya Tanıdık Yanında	18	117.44	80.35
Birkaç Arkadaşla Birlikte Kiralık Bir Evde	64	111.41	61.79
Otel veya Pansiyonda	1	81.00	-
Başka Bir Yerde	10	152.90	66.18

TABLO-12
Öğrencilerin Malatya`da Kaldıkları Yere Göre
Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin
Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	SONUÇ
Gruplararası	4	39092.5	9773.125	2.07	$P > .05$ Önemsiz
Gruplarıçi	389	1835856	4719.423		
TOPLAM	393	1874948.5			

Tablo-11`de görüldüğü gibi, Malatya`da ailesinin yanında kalan 85 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 126.92, Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurdunda kalan 217 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 136.12, akraba veya tanıdık yanında kalan 18 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 117.44, birkaç arkadaşla birlikte kiralık bir evde kalan 64 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması ise 111.41`dir. "Özel Öğrenci Yurtlarından Birinde" ve "Otel veya Pansiyonda" gruplarında yeterli sayıda öğrenci bulunmadığı için bu gruplar varyans analizinde dikkate alınmamıştır.

Öğrencilerin Malatya`da kaldıkları yere göre problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları arasında farklılık görünse de, Tablo-12`de görüldüğü gibi, uygulanan varyans analizi sonucu, ortalamalar arasında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir($P > .05$).

Buna göre; "Öğrencilerin sorunları Malatya`da kaldıkları yere göre karşılaştırıldığında, Kredi ve Yurt-

lar Kurumu Yurdunda kalan öğrenciler daha sorunludur" şeklinde ifade edilen Denence-4 doğrulanmamıştır.

V. Babanın Öğrenim Durumunun Öğrenci Sorunları
Üzerindeki Etkisi

Denence-5

"Öğrencilerin sorunları babalarının öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, babasının öğrenim durumu düşük olan öğrenciler daha sorunludur."

Tablo-13`de öğrencilerin, babalarının öğrenim durumuna göre sayısal dağılımı, problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları ve standart sapmaları; Tablo-14`de ise bu ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucu verilmiştir.

TABLO-13

Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumlarına Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları

GRUPLAR	n	\bar{x}	s
Okur-Yazar Değil	37	166.43	88.45
Okur-Yazar	63	132.87	67.92
İlkokul Mezunu	194	122.34	64.93
Ortaokul Mezunu	39	132.79	58.74
Lise veya Dengi Okul Mezunu	30	113.07	64.55
Üniversite veya Yüksek Ok.Mez.	37	131.65	76.24

N=400

TABLO-14
 Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumlarına Göre
 Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin
 Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	SONUÇ
Gruplararası	5	69817	13963.4	2.98	$P < .05$ Önemli
Gruplarıçi	394	1842528	4676.4		
TOPLAM	399	1912345			

Tablo-13`de görüldüğü gibi, babası okur-yazar olmayan 37 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 166.43, babası okur = yazar olan 63 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 132.87, babası ilkokul mezunu olan 194 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 122.34, babası ortaokul mezunu olan 39 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 132.79, babası lise veya dengi okul mezunu olan 30 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 113.07, babası üniversite veya yüksek okul mezunu olan 37 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması ise 131.65`tir.

Tablo-14`de görüldüğü gibi, uygulanan varyans analizi sonucu, öğrencilerin babalarının öğrenim durumuna göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel yönden anlamlı düzeyde fark olduğunu ortaya koymaktadır ($P < .05$). Bu sonuç üzerine hangi grupların problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı düzeyde fark olduğu t-testi ile yoklanmıştır.

Öğrencilerin babalarının öğrenim durumuna göre problem envanteri puanları ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları Tablo-15'de verilmiştir.

TABLO-15

Öğrencilerin Babalarının Öğrenim Durumlarına Göre Problem Tarama Envanteri Puanları Ortalamalarının Karşılaştırılmasına İlişkin t-Testi Sonuçları

GRUPLAR	Serbestlik Derecesi	t	SONUÇ
Okur Yazar Değil-Okur Yazar	98	1.98	$P > .05$ Önemsiz
Okur Yazar Değil-İlkokul Mezunu	229	2.38	$P < .01$ Önemli
Okur Yazar Değil-Ortaokul Mezunu	74	1.94	$P > .05$ Önemsiz
Okur Yazar Değil-Lise veya Dengi Okul Mez.	65	2.84	$P < .01$ Önemli
Okur Yazar Değil-Üniversite veya Y.Ok.Mez.	72	1.81	$P > .05$ Önemsiz
Okur Yazar-İlkokul Mezunu	255	1.08	$P > .05$ Önemsiz
Okur Yazar-Ortaokul Mezunu	78	0.81	$P > .05$ Önemsiz
Okur Yazar-Lise veya Dengi Okul Mezunu	91	1.35	$P > .05$ Önemsiz
Okur Yazar-Üniversite veya Yüksek Okul Mez.	98	0.08	$P > .05$ Önemsiz
İlkokul Mezunu-Ortaokul Mezunu	231	0.99	$P > .05$ Önemsiz
İlkokul Mezunu-Lise veya Dengi Okul Mezunu	222	0.73	$P > .05$ Önemsiz
İlkokul Mezunu-Üniversite veya Y.Ok. Mez.	229	0.64	$P > .05$ Önemsiz
Ortaokul Mezunu-Lise veya Dengi Okul Mez.	67	1.31	$P > .05$ Önemsiz
Ortaokul Mezunu-Üniversite veya Y.Ok. Mez.	74	0.07	$P > .05$ Önemsiz
Lise veya Dengi Ok.Mez.-Üniversite veya Y.O.Mez.	65	1.07	$P > .05$ Önemsiz

Tablo-15 incelendiğinde, babası okur-yazar olmayan grup ile ilkokul mezunu olan ve yine babası okur-yazar olmayan grup ile lise veya dengi okul mezunu olan grupların problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur($P < .01$). Diğer bütün grupların problem envanteri puanları ortalamalarının ayrı ayrı karşılaştırılması sonucunda gruplar arasındaki farkın istatistiksel yönden anlamlı bulunmadığı ($P > .05$) Tablo-15'in incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Buna göre; "Öğrencilerin sorunları babalarının öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, babasının öğrenim durumu düşük olan öğrenciler daha sorunludur" şeklinde ifade edilen Denençe-5 kısmen doğrulanmıştır.

VI. Annenin Öğrenim Durumunun Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-6

"Öğrencilerin sorunları annelerinin öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, annesinin öğrenim durumu düşük olan öğrenciler daha sorunludur."

Tablo-16'da öğrencilerin annelerinin öğrenim durumuna göre sayısal dağılımı, problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları ve standart sapmaları; Tablo-17'de ise bu ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucu verilmiştir.

TABLO-16

Öğrencilerin Annelerinin Öğrenim Durumlarına Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları

GRUPLAR	n	\bar{x}	s
Okur-Yazar Değil	150	135.93	72.92
Okur-Yazar	76	123.89	64.25
İlkokul Mezunu	141	125.84	70.37
Ortaokul Mezunu	17	122.53	54.05
Lise veya Dengi Okul Mezunu	11	112.73	44.23
Üniversite veya Yüksek Ok.Mez.	5	166.40	86.07

N=400

TABLO-17

Öğrencilerin Annelerinin Öğrenim Durumlarına Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	SONUÇ
Gruplararası	4	14209.5	3552.37	.74	P>.05 Önemsiz
Gruplarıçi	390	1861522	4773.13		
TOPLAM	394	1875732			

Tablo-16'da görüldüğü gibi, annesi okur-yazar olmayan 150 öğrencinin problem envanteri puanlarının orta-

laması 135.93, annesi okur-yazar olan 76 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 123.89, annesi ilköğretim mezunu olan 141 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 125.84, annesi ortaokul mezunu olan 17 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 122.53, annesi lise veya dengi okul mezunu olan 11 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 112.73'tür. Annesi üniversite veya yüksek okul mezunu olan grupta yeteri sayıda öğrenci bulunmadığı için bu grup varyans analizinde dikkate alınmamıştır.

Öğrencilerin annelerinin öğrenim durumlarına göre problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları arasında farklılık görünse de, Tablo-17'de görüldüğü gibi uygulanan varyans analizi sonucu, ortalamalar arasında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir ($P > .05$).

Buna göre; "Öğrencilerin sorunları annelerinin öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, annesinin öğrenim durumu düşük olan öğrenciler daha sorunludur" şeklinde ifade edilen Denence-6 doğrulanmamıştır.

VII. Ailenin Gelir Düzeyinin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-7

"Öğrencilerin sorunları ailelerinin gelir düzeyine göre karşılaştırıldığında, ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrenciler daha sorunludur."

Tablo-18'de öğrencilerin ailelerinin gelir düze-

yine göre sayısal dağılımı, problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları ve standart sapmaları; Tablo-19'da ise bu ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucu verilmiştir.

TABLO-18

Öğrencilerin Ailelerinin Gelir Düzeyine Göre Sayısal Dağılımı, Problem Tarama Envanteri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları

GRUPLAR	n	\bar{x}	s
Yüksek	17	142.88	78.98
Orta	250	121.12	64.93
Düşük	133	142.83	73.77

N=400

TABLO-19

Öğrencilerin Ailelerinin Gelir Düzeyine Göre Problem Tarama Envanteri Puanlarına İlişkin Varyans Analizi

Varyans Kaynağı	Sd	KT	KO	F	SONUÇ
Gruplararası	2	44216	22108.25	4.69	P<.05 Önemli
Gruplarıçi	397	1868129	4705.61		
TOPLAM	399	1912345			

Tablo-18'de görüldüğü gibi, ailesinin gelir düzeyinin yüksek olduğunu belirten 17 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 142.88, ailesinin gelir

düzeyinin orta olduğunu belirten 250 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması 121.12, ailesinin gelir düzeyinin düşük olduğunu belirten 133 öğrencinin problem envanteri puanlarının ortalaması ise 142.83'tür.

Tablo-19'da izlendiği gibi, uygulanan varyans analizi sonucu, öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyine göre problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel yönden anlamlı düzeyde bir fark olduğunu ortaya koymaktadır ($P < .05$). Bu sonuç üzerine hangi grupların problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı düzeyde fark olduğu t-testi ile yoklanmış ve öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyine göre problem tarama envanteri puanları ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları Tablo-20'de verilmiştir.

TABLO-20

Öğrencilerin Ailelerinin Gelir Düzeyine Göre Problem Tarama Envanteri Puanları Ortalamalarının Karşılaştırılmasına İlişkin t-Testi Sonuçları

GRUPLAR	Serbestlik Derecesi	t	SONUÇ
Yüksek-Orta	265	1.11	$P > .05$ Önemsiz
Yüksek-Düşük	148	0.002	$P > .05$ Önemsiz
Orta-Düşük	381	2.85	$P < .01$ Önemli

Tablo-20 incelendiğinde, ailesinin gelir düzeyi

yüksek olan öğrencilerle ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir fark bulunmadığı gözlenmektedir($P>.05$).

Ailesinin gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerle ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları arasında da istatistiksel yönden anlamlı bir farkın bulunmadığı görülmektedir($P>.05$).

Yine aynı tabloda görüldüğü gibi, ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilerle ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin problem tarama envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur($P<.01$). Bu da, ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin, ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilere göre daha sorunlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Buna göre "Öğrencilerin sorunları ailelerinin gelir düzeyine göre karşılaştırıldığında, ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrenciler daha sorunludur" şeklinde ifade edilen Denence-7 kısmen doğrulanmıştır.

BÖLÜM V

TARTIŞMA ve YORUM

Bu bölümde, bulgular bölümündeki sıraya uygun olarak, önce İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin sorunları genel olarak ve problem alanlarına göre ele alınarak öğrencilerin yaygın sorunlarına ilişkin bulgular tartışılmıştır. Sonra da, öğrencilerin cinsiyeti, devam ettiği sınıf ve bölümü, Malatya'da kaldığı yer ile anne ve babasının öğrenim durumu ve ailesinin gelir düzeyinin öğrenci sorunları üzerindeki etkisinin incelenmesi sonucu elde edilen bulgular denence sırasına göre tartışılarak yorumlanmıştır.

A. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine Devam Eden Öğrencilerin Sorunlarının Genel Olarak ve Problem Alanlarına Göre İncelenmesi

Genel olarak öğrencilerin sorunlarının incelenmesinde elde edilen bulgulara göre, araştırma kapsamına alınan 400 öğrencinin "çok önemli" ve "önemli" olarak belirttiği toplam problem sayısı 32678, öğrenci başına düşen ortalama problem sayısı 82'dir. Buna göre, Eğitim Fakültesine devam eden bir öğrencinin 231 problem maddesinden oluşan altı problem alanında ortalama olarak toplam 82 çeşit sorunu bulunduğu söylenebilir.

Araştırma kapsamına giren öğrencilerin sorunlarının okul yaşamı problem alanında daha çok yoğunlaştığı ve bunu sırası ile gelecek, başkalarıyla ilişki kurma ve

arkadaşlık yaşamı, benlik ve iç yaşam, aile ve ev yaşamı, sağlık ve beden gelişimi problem alanlarındaki sorunların izlediği elde edilen bulgular arasındadır (Tablo-5).

Bu bulgu, yüksek öğretimdeki öğrenci sorunları ile ilgili olarak yapılan bazı araştırma bulguları tarafından da desteklenmektedir (Yeşilyaprak 1982; Özdemir 1985; Kılıç 1987).

Mooney (Akt., Eşrefi, 1982, s.10) ve Holman (Akt., Patterson, 1962, s.222) da A.B.D.'de öğrenci sorunları üzerine yaptıkları araştırmalarında öğrencilerin okulla ilgili sorunlarının birinci sırada yer aldığını bulmuşlardır.

Öğrencilerin okulla ilgili problem alanında daha çok sorun belirtmiş olmaları okulun imkân ve şartlarının ve öğrencilere sunulan hizmetlerin yetersizliğinden kaynaklanabilir. Özellikle henüz daha kuruluş ve gelişme aşamasında bulunan İnönü Üniversitesinin yeterli imkân ve şartlara sahip olmaması, öğrencilerin bu alanda daha çok problem işaretlemelerine neden olmuş olabilir. Diğer yandan üniversitede öğrenimini sürdüren gencin en çok ilgilendiği konuların başında okul yaşamı gelmektedir. Üniversite öğrencisi okulla iç-içe yaşamakta, içinde bulunduğu bu ortamdan etkilenmekte ve gerektiğinde kendince bu ortamı eleştirmektedir. Öte yandan henüz tam olarak hayata atılmamış ve diğer yaşam alanlarıyla ilgili sorunlarla yüz yüze gelmemiş durumdadır. Bu nedenlerle öğrenciler, şu an içinde buldukları ortam olan okul yaşamı alanı ile ilgili sorunları daha çok işaretlemiş olabilirler.

B. Öğrencilerin Yaygın Sorunları

Bu araştırma ile İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin yaygın sorunlarının daha çok okul yaşamıyla ilgili problem alanında toplandığı ortaya çıkmıştır. Bu alanda da öğrenciler tarafından önemli düzeyde görülen sorunların büyük bir kısmının okulun fiziksel imkânları ve öğrenciye sunulan hizmetlerle ilgili olduğu görülmektedir. Bunlar arasında, kampüsün temizliğinin yetersizliği (%92), üniversite kantininin yetersizliği (%84), üniversite de ders dışı zamanlarda dinlenecek bir yer olmaması (%82), üniversite yemekhanesinin kapasitesinin yetersizliği (%77), fakültede yabancı dil laboratuvarının yokluğu (%76), üniversitede verilmekte olan sağlık hizmetlerinin yetersizliği (%75) ve üniversite kütüphanesinin ihtiyaçları karşılayabilecek kapasiteye sahip olmaması (%75) gibi sorunlar öğrenciler tarafından en çok işaretlenen sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır (Ek-4).

Yeşilyaprak (1982)'in Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Özdemir (1985)'in Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunları üzerine yaptıkları araştırmalar sonucunda da öğrencilerin okul yaşamı problem alanındaki sorunlarının başında okulun fiziksel imkânları ve öğrencilere sunulan hizmetlerle ilgili sorunlar gelmektedir. Bu açıdan Ankara'da yapılan araştırma bulgularıyla bu araştırmanın bu yöndeki bulgusu arasında bir paralellik görülmektedir. Bu durum, üniversite öğrencilerinin ihtiyaçlarını daha iyi ve daha rahat karşılayabilecekleri bir üniversite ortamı özlemi içerisinde bulunmalarından kaynaklanabilir.

Okulla ilgili problem alanında kayda değer bir konu da, öğrencilerin %71'i gibi bir çoğunluğunun üniversitede sorunları ve üzüntüleri hakkında danışabilecekleri bir danışmanın olmasını istemiş bulunmalarıdır. Bu durum, öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine duydukları ihtiyacı açıkça ortaya koymaktadır. Ayrıca gençlik, içinde bulunduğu dönemin özelliklerinden de kaynaklanabilecek nedenlerden ötürü bu tür hizmetlere daha çok ihtiyaç duyacaktır. Özoglu (1985, s.167), gençliğin gelişiminde karşılaştığı biyolojik, fizyolojik, toplumsal ve psikolojik engel ve sorunların gelişimin diğer dönemlerine oranla daha yoğun, şiddetli ve etkili olduğunu belirtmektedir. Ayrıca öğrencilerin okulda karşılaştıkları birtakım sorunlar onların akademik başarılarını, sosyal ve psikolojik gelişimlerini etkileyebilecek ve okula uyumlarını güçleştirebilecektir. Bu bakımdan özellikle bu dönemde onların sorunlarını, üzüntü ve ihtiyaçlarını anlamaya çalışmak ve onların kendilerini daha iyi tanımalarını sağlayarak kendilerini gerçekleştirmelerine yardımcı olacak psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin sunulması büyük önem kazanmaktadır. Kepçeoğlu (1986, s.31), gençlerin gelişimlerinin en hızlı olduğu eğitim döneminde çeşitli sorunlar ve uyum güçlükleri ile karşılaştıklarını, gençlerin bunları yenerek en uygun düzeyde gelişme ve gerçekleştirmeleri için ihtiyaç duyacakları her türlü psikolojik yardımı sağlamak gerektiğini belirtmektedir. Öğrencilere böyle bir yardımı sağlayabilmek için de üniversitede psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri veren bir merkezin varlığı gerekmektedir.

tedir.

Okulla ilgili problem alanından sonra öğrencileri en çok rahatsız eden sorunların gelecekle ilgili problem alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu alanda öğrencileri rahatsız eden yaygın sorunların daha çok gelecekteki iş ve meslek konusunda duyulan kaygı ile ilgili olduğu görülmektedir (Ek-4).

Bu bulgu, bazı araştırma bulgularınca da desteklenmektedir. Orhon(1985)'un Ankara Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı bir çalışmada, öğrencilerin %67'sinin gelecekteki meslek ve iş konularındaki sorunları hakkında danışmaya ihtiyaç duydukları belirtilmektedir. Kocacık(1987)'in Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerinin sorunları ile ilgili olarak yaptığı çalışmada, öğrencilerin %34'ünün gelecek konusunda kaygılı olduğu bulunmuştur. A.B.D.'de Holman tarafından yapılan bir çalışmada ise öğrencilerin gönüllü olarak görüşmeyi en çok istedikleri problem alanı gelecekteki mesleksi ve eğitsel planlarla ilgilidir(Akt.,Patterson, 1962, s.223).

Üniversite çağındaki öğrencilerin gelecekle ilgili problem alanında daha çok gelecekteki iş ve meslek konularında kaygı duymaları, ülkenin ekonomik ve toplumsal yapısından kaynaklanabileceği gibi, artık üniversite yaşamından sonraki yaşam hakkında da düşünmek ve planlar yapmak gerektiğini hissetmiş olmalarından da kaynaklanabilir.

Elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin sağlık ve beden gelişimi problem alanında yaygın olarak kabul edilebilecek bir sorunu görülmemiştir. Yani bu alanda öğrencilerin %40 ve daha fazlası tarafından işaretlenmiş

Herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Buna göre sağlık ve beden gelişimi problem alanındaki sorunların, öğrencileri en az rahatsız eden sorunlar olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun, gençlik çağının birçok bakımdan sağlıklı bir çağ olması ve bu çağda beden sağlığının çocukluk çağına göre daha iyi durumda bulunmasından(Yörükoğlu, 1987,s.15) kaynaklandığı düşünülebilir.

C. Öğrencilerin Sorunlarını Etkileyen Bazı Değişkenler

Bu kısımda, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin sorunlarının cinsiyet, devam edilen sınıf ve bölüm, Malatya`da kalınan yer, anne ve babanın öğrenim durumu ve ailenin gelir düzeyi gibi değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi sonucu elde edilen bulgular denence sırasına göre tartışılarak yorumlanmıştır.

I. Cinsiyetin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-1

"Öğrencilerin sorunları cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha sorumludur."

Kız öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalaması erkek öğrencilerin ortalamasından yüksek görünse de, ortalamalar arasında istatistiksel yönden anlamlı düzeyde bir fark elde edilememiştir(Tablo-6). Bu durumda, öğren-

cilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde cinsiyetin önemli bir etkisinin olmadığı ortaya çıkmaktadır.

Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin sorunları arasında istatistiksel yönden anlamlı düzeyde bir fark olmasa da, kız öğrencilerin problem envanteri puanları ortalamalarının erkek öğrencilerden daha yüksek bulunuşu beklentiler doğrultusunda olan bir durumdur. Çünkü toplumumuzda kızların erkeklere göre davranışlarının daha çok kontrol altında tutulması, bağımsızlık girişimlerinin engellenerek genellikle pasifize edilmesi, toplum beklentileri ile kendi beklentilerinin çatışması sonucunda bazı beklenti ve duygularını bastırmak zorunda kalmaları onların sorunlarının artmasına neden olabilecektir. Ayrıca üniversitenin bulunduğu çevrenin baskıcı tutumu da kız öğrencilerde gerginlik yaratarak sorunlarının artmasında etkili bir faktör olabilecektir. Kullaksızoğlu(1989)'un İstanbul Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı bir araştırmaya göre kızların %44.3'ü, erkeklerin %38.9'u toplum baskısından sıkıldığını belirtmişlerdir. Bu da kızların erkeklere göre toplumsal baskıyı daha çok hissettiklerini göstermektedir.

Özdemir(1985) tarafından Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarıyla ilgili olarak yapılan bir araştırmada kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha sorunlu olduğunu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından yapılan bir araştırmada da erkeklerin %30'unun, kızların ise %53'ünün kişisel sorunlara sahip olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar da araştırmanın bu konudaki bulgusunu destekler niteliktedir.

II. Sınıf Düzeyinin Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-2

"Öğrencilerin sorunları öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre karşılaştırıldığında, 1. sınıftaki öğrenciler daha sorunludur."

Öğrencilerin sorunlarının sınıf düzeylerine göre birtakım farklılıklar gösterebileceği ve özellikle üniversitenin 1. sınıfına yeni gelen öğrencilerin üniversite ve yurt yaşamına uyum, barınma, arkadaşlık ilişkileri, üniversite kuralları, akademik çalışmalar gibi alanlarda daha çok sorunlarla karşılaşabileceği düşüncesinden hareketle yukarıdaki denence kurulmuştur. Ancak, öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında farklılık görünse de (Tablo-7) bu farklılığın istatistiksel yönden anlamlı düzeyde olmadığı bulunmuştur (Tablo-8). Bu durumda, öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyinin onların sorunlarının artması veya azalması üzerinde önemli bir etkisinin olmadığı ortaya çıkmaktadır. Yani öğrencilerin sahip olduğu sorunlar sınıf değişkeninden önemli derecede etkilenmemektedir, denebilir.

Yeşilyaprak(1982) Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada öğrenci sorunlarının devam ettikleri sınıf düzeyine göre farklılık göstermediğini, Kılıç(1987) da Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdaresi Yüksek Akulu öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada, öğrencilerin öğrenim gördükleri sı-

nıf düzeyi ile sorunlarının önem derecesi arasında anlamlı bir ilişki olmadığını ortaya koymuştur. Ankara'daki üniversitelerde yapılan bu iki araştırmadan elde edilen bulgular, araştırmancının bu konudaki bulgusunu destekler niteliktedir. Ancak yine Ankara'da Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunları üzerinde yapılan bir araştırmada(Özdemir, 1985) ise öğrencilerin sorunlarının sınıflara göre farklılık gösterdiği ve 1.sınıf öğrencilerinin sorunlarının IV.sınıf öğrencilerine göre daha yoğun olduğu bulunmuştur. Araştırma bulgularındaki bu farklılık, araştırma yapılan kurumun özelliklerine özgü sorunlardan kaynaklanabileceği gibi, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin niteliklerinden de kaynaklanabilir.

III. Devam Edilen Bölümün Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-3

"Öğrencilerin sorunları devam ettikleri bölümlere göre karşılaştırıldığında Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) Bölümü öğrencileri daha sorunludur."

Bu araştırmanın örneklemini Eğitim Fakültesine bağlı olarak eğitim-öğretim yapan dört bölümden alınan öğrenciler oluşturmaktadır. Eğitim Fakültesinin kendi içinde bir bütünlük oluşturan bir kurum özelliği göstermesine rağmen, her bölümün kendine özgü bir yapısı ve az çok farklı bazı özellikleri olabileceği ve özellikle Fen Bilimleri Eğitimi

(Kimya Öğretmenliği) bölümü öğrencilerinin laboratuvar çalışmalarından ve derslerden kaynaklanabilecek güçlükler, kişisel ve sosyal sorunlarını dile getirebilecekleri derslerin azlığı gibi nedenlerle daha sorunlu olabileceği düşünülmüştür. Bu düşünce doğrultusunda yukarıdaki denence kurulmuştur.

Araştırmanın bu denencesi ile ilgili olarak elde edilen bulguya göre, Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) Bölümüne devam eden öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalaması diğer bölümlere devam eden öğrencilerin ortalamasından yüksek görünse de (Tablo-9) uygulanan varyans analizi sonucu, ortalamalar arasında istatistiksel yönden anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığını göstermiştir (Tablo-10).

Bu bulgu, öğrencilerin devam ettikleri bölümün, onların sorunlarının artması veya azalması üzerinde önemli bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Yani öğrencilerin sahip olduğu sorunlar bölüm değişkeninden etkilenmemektedir. Bu sonuç, öğrencilerin devam ettikleri bölümlerden bağımsız olarak ortak sorunları bulunduğu şeklinde yorumlanabilir.

Yeşilyaprak(1982)'ın Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinin sorunları konusunda yaptığı araştırmanın bu konudaki bulgusu da, bu araştırmada elde edilen bulguyu destekler niteliktedir. Yeşilyaprak'ın elde ettiği bulguya göre öğrencilerin sorunları devam ettikleri bölümlere göre bir farklılık göstermemektedir.

IV. Malatya`da Kalınan Yerin Öğrenci Sorunları

Üzerindeki Etkisi

Denence-4

"Öğrencilerin sorunları Malatya`da kaldıkları yere göre karşılaştırıldığında, Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurdunda kalan öğrenciler daha sorunludur."

Ailesinden ayrılarak üniversiteye gelen öğrencinin en önemli sorunlarından birisi de öğrenimi süresince kalacağı ve barınabileceği bir yer bulabilmesidir. Kalınacak yer sorunu öğrencinin ilk karşılaşacağı sorunlardan biridir. Göktepe ve arkadaşları (1985) tarafından yapılan bir çalışmada, öğrencilerin %17'sinin kalacak yer sorunundan yakındıkları ortaya konmuştur.

Öğrencilerin öğrenimleri süresince kaldıkları yerin her türlü özelliği onların akademik başarılarını, çevreyle ilişkilerini, uyumlarını ve ruh sağlıklarını olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilecektir. Özellikle yurttaki kurallar, arkadaş ilişkileri, beslenme gibi alanlarda bazı sorunlarla karşılaşabileceklerdir. Kulaksızoğlu(1989) İstanbul Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, yurttaki kalan öğrencilerin diğer öğrencilere göre sorunlarının daha yoğun olduğunu ortaya koymuştur. Bu araştırmanın bulgularına göre, yurttaki kalan öğrencilerinin %35.7'si ruh sağlıklarının iyi olmadığını, %63'ü de sağlıklı beslenemediklerini belirtmişlerdir. Oğuzkan (1987)'ın Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin sorunları üzerinde yaptığı bir çalışmada ise, üniversite yurtlarında

kalan öğrencilerin %49.1'i kaldığı yurttta sağlıklı bir temizlik ortamının olmadığını, %38.6'sı da sağlıklı beslenemediklerini belirtmişlerdir.

Üniversite öğrencilerinin sorunlarının kaldıkları yere göre farklılık gösterebileceği ve özellikle yurttta kalan öğrencilerin daha sorunlu olabileceği beklentisinden hareketle yukarıda belirtilen denence kurulmuş ve test edilmiştir.

Öğrencilerin Malatya'da kaldıkları yere göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark incelenirken, "Özel Öğrenci Yurtlarından Birinde" ve "Otel veya Pansiyonda" kalan öğrencilerin sayısının çok az olması nedeniyle bu gruplar üzerinde bir karşılaştırma yapılamamıştır. Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurdunda kalan öğrencilerin problem envanteri puanları ortalamaları ailesi yanında, akraba veya tanıdık yanında ve birkaç arkadaşla birlikte kiralık bir evde kalan öğrencilere göre yüksek görünse de, uygulanan varyans analizi sonucu, ortalamalar arasında istatistiksel yönden anlamlı düzeyde bir fark olmadığını ortaya koymuştur (Tablo-12). Bu bulgu da, öğrencilerin Malatya'da kaldıkları yerin onların sorunlarının artması veya azalması üzerinde önemli bir etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır. Yani öğrencilerin sahip olduğu sorunlar Malatya'da kalınan yer değişkeninden önemli düzeyde etkilenmemektedir. Bu bulgu, öğrencilerin Malatya'da kaldıkları yerden bağımsız olarak ortak sorunları bulunabileceğinden kaynaklanabilir.

Kılıç(1987)'ın Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdaresi Yüksekokulu öğrencileri üzerinde yaptığı bir ça-

lışmada, psikolojik araz düzeyi yüksek olan öğrencilerin sorunları ile kaldıkları yer arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı ortava konmuştur. Bu bakımdan iki araştırmanın bulguları bir paralellik göstermektedir.

V. Babanın ğrenim Durumunun ğrenci Sorunları zerindeki Etkisi

Denence-5

"ğrencilerin sorunları babalarının öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, babasının öğrenim durumu düşük olan öğrenciler daha sorunludur."

Bu araştırmada öğrencilerin babalarının öğrenim durumuna göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel yönden anlamlı bulunmuştur(Tablo-14). Bu bulgu, öğrencilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde babanın öğrenim durumunun önemli bir etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin babalarının öğrenim durumuna göre problem envanterinden aldıkları puanlara bakıldığında, en yüksek puan alan grubun babası okur-yazar olmayan grup olduğu görülmektedir(Tablo-13). Buna göre en sorunlu grup babası okur-yazar olmayan gruptur.

Türk ailesi genellikle ata erkil bir yapıya sahiptir ve kuralların titizlikle uygulandığı sıkı bir disiplin, bu ailenin özellikleri arasındadır. Toplumumuzun aile yapısı daha çok ana-baba merkezli bir özellik göstermektedir(Kağıtıbası, 1973, s.30). Durum böyle olunca

ana-baba tutumlarının çocuk üzerindeki etkisi de dikkate alınması gerektiği gözardı edilmemelidir. Ana-baba tutumlarını önemli oranda etkileyebilecek bir durum da anne ve babanın öğrenim düzeyleridir. Öğrenim düzeyinin düşüklüğü otoriter tutumun daha da artmasına neden olabilecektir. Otoriter tutum ise ana-baba ve çocuk arasındaki çatışmayı arttırarak daha çok sorun doğurabilecektir. Landis ve Stone 1952 yılında yaptıkları araştırmanın sonucunda, otoriter ailelerden gelen öğrencilerin diğerlerine göre daha sorunlu olduklarını ortaya koymuşlardır(Akt.,Oskay,1981,s.31).

Öğrenci sorunlarının birçoğu ana-baba-çocuk arasında sağlıklı bir iletişim kurulamamasından da kaynaklanabilecektir. İletişim kurulamamanın nedeni, otoriter ana-baba tutumundan kaynaklanabileceği gibi, ana-babanın eğitim düzeyinin düşük olmasından da kaynaklanabilir(Özdoğan,1989,s.90).

Kızıltan(1984), üniversite öğrencilerinin kişisel ve sosyal uyum düzeylerini etkileyen etmenler konusunda yaptığı çalışmada, demokratik tutum gösteren babaların çocuklarının uyum düzeylerinin, otoriter tutum gösteren babaların çocuklarından daha yüksek olduğunu, Gökmen ve arkadaşları(1985)'nin da üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada, anne-babası ilkokul mezunu veya okur-yazar olmayan öğrencilerin kendini gerçekleştirme düzeylerinin daha çok alt düzeyde olduğunu, Güngör(1989) ise babanın öğrenim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin özsaygı düzeylerinin de arttığını ortaya koymuşlardır.

Terman(1947), Frankel(1958), Astin(1964), Nichols(1965)'a göre öğrencilerin sosyo-ekonomik seviyesi ile akademik öğrenim derecesi yönünden yüksek ailelerden olması başarılarını olumlu, bu iki etmen yönünden düşük olanları ise olumsuz yönde etkilemektedir(Akt., Özgüven,1974,s.19).

Yukarıdaki araştırma sonuçları değerlendirildiğinde, ana-baba tutumları ve babanın öğrenim düzeyi çocukları ile kurdukları iletişimde belirli bir rol oynamakta ve çocukların uyum, kendini gerçekleştirme düzeylerini ve akademik başarılarını etkilemektedir. Böylece babanın okur-yazar olmamasının veya öğrenim düzeyinin düşüklüğünün araştırma kapsamına alınan öğrencilerin sorunlarını arttırdığı, beklentiler doğrultusunda olan bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

VI. Annenin Öğrenim Durumunun Öğrenci Sorunları Üzerindeki Etkisi

Denence-6

"Öğrencilerin sorunları annelerinin öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, annesinin öğrenim durumu düşük olan öğrenciler daha sorunludur."

Öğrencilerin annelerinin öğrenim durumuna göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark incelenirken, annesi üniversite veya yüksek okul mezunu olan öğrenci sayısının çok az (%1.25) olması nedeniyle bu grup üzerinde bir karşılaştırma yapılamamıştır. Diğer

gruplar arasında, annesi okur-yazar olmayan öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalaması yüksek görünse de, ortalamalar arasındaki fark istatistiksel yönden anlamlı bulunmamıştır(Tablo-17).Bu bulgu da, öğrencilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde annenin öğrenim durumunun önemli bir etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır.

Doğan(1988)'ın yurt dışı yaşantısı geçiren ve geçirmeyen öğrencilerin sorunları üzerindeki çalışmasında da, her iki grubun birlikte ele alınıp incelenmesinde annenin öğrenim durumuna göre öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmayışı, bu araştırmada elde edilen bulguyla bir paralellik göstermektedir.

Annenin öğrenim durumunun öğrencilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde önemli bir etkisinin bulunmayışı, özellikle kırsal kesimde kadının öğrenim yapmasına pek fazla önem verilmemesi ve ailede yeterince söz sahibi ve etkili olamamasından da kaynaklanabilir. Araştırma kapsamına alınan 400 öğrenciden 150'sinin annesinin okur-yazar olmaması, 76'sinin sadece okur-yazar olması örneklem grubundaki öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerinin çok düşük olduğunu göstermektedir. Bu durumda öğrencilerin genellikle kırsal kesimden ve kısıtlı kültürel çevreden gelmiş olmaları veya böyle bir çevrede yaşamakta oldukları olasılığını arttırmaktadır. Bu tür çevrenin bir özelliği olarak ailede anne pasif, baba ise daha etkin durumdadır. Çocuklar üzerinde anneden çok baba otoritesi ve etkisinin egemenliği sözkonusudur. Ni-

tekim bu araştırmada elde edilen diğer bir bulguya göre, ögrenci sorunlarının artması veya azalması üzerinde babanın ogrenim durumu etkili olmakta, buna karşın annenin ogrenim durumunun etkili olmadığı görülmektedir. Bu sonuçta yukarıdaki goruşu destekler niteliktedir.

VII. Ailenin Gelir Düzeyinin ögrenci Sorunları üzerindeki Etkisi

Denence-7

"ogrencilerin sorunları ailelerinin gelir düzeyine göre karşılaştırıldığında, ailesinin gelir düzeyi düsük olan ogrenciler daha sorunludur."

üniversite ogrencilerinin ogu henüz tam olarak ekonomik bağımsızlıklarını kazanamamış durumda olup maddi gelirlerini ailelerinden karşılamaktadırlar. Vassaf(1977) Ankara üniversitesi ogrencileri üzerinde yaptığı bir araştırmada, üniversite I. sınıf ogrencilerinin %86'sı, son sınıf ogrencilerinin ise %71'i maddi yönden ailelerine bağımlı olduğunu bulmuştur. ogrencilerin ogu, giderlerini ailelerinden karşıladığına göre, ailenin gelir düzeyi ogrencinin ihtiyaçlarını karşılama biçiminde etkili olacaktır. ihtiyaçların rahat karşılanıp karşılanmaması da ogrencinin birçok durumunu etkileyebilecektir. Orhon (1985)'nin Ankara üniversitesi ogrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, ogrencilerin %34.4'u başarıyı etkileyen faktörler içinde ekonomik güçlükleri göstermektedir.

Kızıltan(1984), üst sosyo-ekonomik düzeydeki

üniversite öğrencilerinin uyum düzeylerinin orta ve alt sosyo-ekonomik düzeydekilerden daha yüksek olduğunu, Gün-gör(1989) yüksek gelir düzeyindeki ailelerin çocuklarının özsayıgılarının düşük gelir düzeyindeki ailelerin çocuklarının özsayıgılarından daha yüksek olduğunu, Türker (1977)ise sosyo-ekonomik bakımdan avantajsız lise öğrencilerinin hem ders notlarının hem de moral durumlarının avantajlı öğrencilerden daha düşük olduğunu ortaya koymuştur.

Yukarıdaki araştırma sonuçlarının da gösterdiği gibi, ailenin gelir düzeyi öğrencinin akademik başarısını, özsayıgısını, moral ve uyum düzeyini etkileyebilmektedir. Bu bakımdan ailenin gelir düzeyinin öğrencilerin sorunları üzerinde etkili olup olmadığına bakılmak istenmiştir.

Bu araştırmada öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyine göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel yönden anlamlı düzeyde bulunmuştur(Tablo-19). Bu bulgu, öğrencilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde ailenin gelir düzeyinin önemli bir etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyine göre gruplar arasındaki farkın nasıl değiştiğini görmek amacıyla gruplar ikiyeşerli olarak karşılaştırılmış ve sadece ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilerle ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur(Tablo-20). Yani ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrenciler, ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilere göre daha sorunludur. Beklentiler doğrultusun-

da olan bu bulgu, ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilerin düşük olanlara göre ihtiyaçlarını daha rahat karşılayabilecekleri ve bu durumun öğrencilerin sorunlarını azaltmada etkili olacağından kaynaklanabilir.

Ailesinin gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerle orta ve düşük olan öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark ise istatistiksel yönden anlamlı bulunamamıştır. Ailesinin gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerin sayısının diğer iki gruba göre oldukça sınırlı(17 öğrenci) olması bu konuda yorum yapabilmeyi güçleştirmektedir. Bu konuda sağlıklı bir yorum yapabilmek için ailesi yüksek gelir düzeyine sahip yeterli sayıda öğrenciyle ailesi orta ve düşük gelirli öğrenci gruplarını karşılaştırmaya imkân verecek yeni bir incelemeye ihtiyaç vardır.

BÖLÜM VI

VARGI VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin yaygın sorunlarının neler olduğunu ve bu sorunlar üzerinde öğrencilerin cinsiyetlerinin, devam ettikleri sınıf ve bölümün, anne ve babalarının öğrenim durumu ve ailelerinin gelir düzeyinin önemli bir etkisinin olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda yapılan incelemeler sonucunda elde edilen bulgulara göre şu vargılara ulaşılmıştır:

1. Öğrencilerin en çok işaretledikleri sorunların okul yaşamı ile ilgili olduğu ortaya çıkmıştır. Bunu gelecekle ilgili sorunlar izlemektedir. Bu sonuç literatürdeki araştırma bulguları ile de tutarlılık göstermektedir. Okul yaşamı ile ilgili problem alanında öğrenciler tarafından belirtilen yaygın sorunların genellikle üniversitenin fiziksel imkânları ve öğrenciye sunulan hizmetlerle ilgili olduğu, gelecekle ilgili problem alanında yaygın olan sorunların ise daha çok gelecekteki iş ve meslek konusunda duyulan kaygılarla ilgili olduğu bulunmuştur.

2. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir fark elde edilememiştir. Ancak istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmasa da, kız öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalaması erkek öğrencilerin puanlarının ortalamasından daha yüksektir. Beklentiler

doğrultusunda olan bu bulgu, üniversitede öğrenim gören kız öğrencilerin sorunlarla karşılaşma bakımından erkek öğrencilere göre daha dezavantajlı olabileceklerini göstermektedir.

3.Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel yönden anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu bulgu, öğrencilerin sahip olduğu sorunların sınıf değişkeninden etkilenmediğini göstermektedir.

4.Öğrencilerin devam ettikleri bölümlere göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir fark elde edilememiştir. Ancak istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmasa da Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) bölümü öğrencilerinin problem envanteri puanları ortalaması diğer bölümlere devam eden öğrencilerin puanlarının ortalamasından yüksek bulunmuştur. Bu durum, Fen Bilimleri Eğitimi bölümü öğrencilerinin diğer bölüm öğrencilerine göre sorunlarla karşılaşma olasılığının daha yüksek olabileceğini göstermektedir.

5.Öğrencilerin Malatya`da kaldıkları yere göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir fark elde edilememiştir. Ancak istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmasa da, Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurdunda kalan öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalaması ailesi yanında, akraba veya tanıdık yanında ve birkaç arkadaşla birlikte kiralık bir evde kalan öğrencilerin puanlarının ortalamasından daha yüksektir. Bu durum, yurt yaşantısının öğrenciler üzerinde olumsuz etki yaratabileceği ve onların sorunlarını arttı-

rabileceğini göstermektedir.

6.Öğrencilerin babalarının öğrenim durumuna göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel yönden anlamlı bulunmuştur. Bu bulgu, öğrencilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde babanın öğrenim durumunun önemli bir etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrencilerin sorunları babalarının öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, en sorunlu grup olarak babası okur-yazar olmayan grup bulunmuştur. Beklentiler doğrultusunda olan bu bulgu, babanın öğrenim durumunun çok düşük bir düzeyde oluşunun çocuklarının sorunlarını arttırıcı bir faktör olduğunu göstermektedir. Babanın öğrenim durumunun düşük bir düzeyde olması belki de baba ile çocuk arasındaki anlaşmazlığı ve çatışmayı arttırıcı bir rol oynayarak sorunların artmasına neden olabilir.

7.Öğrencilerin annelerinin öğrenim durumuna göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir fark elde edilememiştir. Ancak istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmasa da, annesi okur-yazar olmayan öğrencilerin problem envanteri puanlarının ortalaması diğer grupların ortalamalarından daha yüksek bulunmuştur. Beklentiler doğrultusunda olan bu bulgu, babanın öğrenim durumuyla ilgili olarak ortaya çıkan bulgu ile de bir paralellik göstermektedir. Fakat elde edilen bulgulardan, öğrencilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde annenin öğrenim durumunun babanın öğrenim durumu kadar etkili olmadığı anlaşılmaktadır. Bu da, halâ ülkemizde baba otoritesine dayanan ataerkil bir aile yapısının sürmekte olduğunu ortaya koymaktadır.

8.Öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyine göre problem envanteri puanlarının ortalamaları arasındaki fark istatistiksel yönden anlamlı bulunmuştur. Gruplar arasındaki karşılaştırmada, ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin, ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilere göre daha sorunlu olduğu ortaya çıkmıştır. Beklentiler doğrultusunda olan bu bulgu, ailenin gelir düzeyinin düşük oluşunun, sorunları arttırıcı bir faktör olduğunu göstermektedir.

Araştırmada elde edilen bulgular çerçevesinde, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarının çözümünde veya en aza indirilmesinde yardımcı olabilecek bazı öneriler aşağıda belirtilmiştir:

1. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin yaygın sorunlarının daha çok okulla ilgili problem alanında ve özellikle okulun fiziksel imkânları ve öğrenciye sunulan hizmetlerle ilgili konularda yoğunlaştığı görülmektedir. Bu bakımdan üniversitenin fiziksel imkânlarının ve öğrenciye sunulan hizmetlerin daha yeterli bir duruma getirilmesi, öğrencilerin sorunlarının azaltılmasında etkili olabilecektir. Bu çerçevede şu tür çalışmaların yapılmasında yarar vardır:

a. Üniversite kütüphanesi öğrencilere daha rahat ve daha çok hizmet verebilecek duruma getirilmeli ve kaynak yönünden zenginleştirilmelidir.

b. Yemekhane ve kantin daha yeterli duruma getirilmeli ve hizmetlerin kalitesi arttırılmalıdır.

c. Üniversitede sağlık hizmetlerini yürüten sağlık merkezi gerek eleman sayısı, gerekse poliklinik çeşidi yönünden zenginleştirilerek daha yeterli hizmet-

ler sunabilecek duruma getirilmelidir.

d. Öğrencilere yönelik ders dışı etkinlikler (sportif, sosyal ve kültürel etkinlikler) daha da arttırılmalı ve bu tür etkinliklere öğrencilerin katılımı kolaylaştırılmalıdır.

e. Şehir ile kampus arasındaki ulaşım hizmetleri daha yeterli duruma getirilmelidir.

2. Öğrencilerin üniversite ortamına daha iyi uyum sağlamalarını kolaylaştırması, onların çalışma isteklerini ve başarılarını arttırma konusunda olumlu bir etki yaratması bakımından, öğretim elemanları öğrencilere karşı ilgili, anlayışlı, demokratik ve daha hoşgörülü bir yaklaşım içinde bulunmalıdırlar.

3. Araştırmada elde edilen bir bulguya göre öğrencilerin %71'i üniversitede sorunları ve üzüntüleri konusunda danışabilecekleri bir kişi ya da birimin olmasından yakınmaktadır. Bu bakımdan İnönü Üniversitesinde öğrencilerin mesleki, eğitsel ve psikolojik sorunlarıyla ilgili konularda başvurabilecekleri psikolojik danışma ve rehberlik merkezinin en kısa zamanda kurularak çalışmalara başlamasında yarar vardır.

Araştırmanın yapılması sırasında araştırmacının inceleyemediği ve yapılacak benzer araştırmalar için incelenmesinde yarar görülen konular aşağıda belirtilmiştir:

1. Bu araştırmada sadece İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin sorunları ve ihtiyaçları belirlenmiştir. Üniversitenin diğer fakülte ve bölümlerine devam eden öğrencilerin sorunlarını da belirlemeyi amaçlayan bir araştırmanın yapılmasında yarar var-

dır. Ayrıca böyle bir araştırmanın yapılmasıyla fakülte-ler arası bir karşılaştırma imkânı da doğabilecek ve daha sağlıklı sonuçlar elde edilebilecektir.

2. Bu araştırmada ele alınan bağımsız değişken-lerin dışında bazı değişkenlerin de (öğrencilerin en çok yaşadığı yerleşim yeri, mezun olduğu lisenin türü ve cin-siyet yönünden tipi, ailesinin kalabalıklık derecesi, öğ-rencinin akademik başarı düzeyi vs.) öğrencilerin sorun-larının artması veya azalması üzerinde etkisini ortaya koymayı amaçlayan bir araştırma yapılabilir. Böyle bir çalışma, sorunları arttırıcı veya azaltıcı faktörlerin daha çok neler olabileceği konusunda bazı sonuçlara ula-şılmasına katkı sağlamış olacaktır.

3. Toplumdaki değişme ve gelişmelere bağlı ola-rak öğrenci sorunları da birtakım değişiklikler göstere-bilecektir. Bunun için öğrenci sorunlarıyla ilgili bil-gilerin devamlı akışını sağlayacak araştırmaların çeşitli öğretim kurumlarında birkaç yılda bir yapılmasında yarar vardır. Böylece öğrencilerin sorunları ve ihtiyaçları daha iyi anlaşılacak ve öğrencilere sunulacak hizmetlerin daha sağlıklı bir planlaması yapılabilecektir.

BÖLÜM VII

ÖZET

Bu araştırmada İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine devam eden öğrencilerin önemli gördükleri sorunların neler olduğu ve bu sorunlar üzerinde öğrencilerin cinsiyetlerinin, devam ettikleri sınıf ve bölümün, anne ve babalarının öğrenim durumu ve ailelerinin gelir düzeyinin önemli bir etkisinin olup olmadığı incelenmiştir.

Araştırmanın evrenini 1988-1989 Öğretim Yılı Bahar Döneminde İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı; Eğitim Bilimleri (Psikolojik Danışma ve Rehberlik), Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, Fen Bilimleri Eğitimi (Kimya Öğretmenliği) ve Resim-İş Eğitimi bölümlerinde öğrenim gören 494 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak için ayrıca bir örneklem grubu oluşturma yoluna gidilmeyerek uygulama sırasında, sınıfta bulunan tüm öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Eğitim Fakültesinin her bölüm ve sınıfından araştırma kapsamına alınan 175 kız, 225 erkek olmak üzere toplam 400 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmanın bağımlı değişkeni olan öğrenci sorunlarının belirlenmesi için Baymur ve Kılıççı (1976) tarafından yüksek öğrenim öğrencileri için uyarlanan "Problem Envanteri Y Formu" kullanılmıştır. Okul yaşamı, gelecek, aile ve ev yaşamı, başkalarıyla ilişki kurma ve arkadaşlık yaşamı, benlik ve iç yaşam, sağlık ve beden gelişimi ile ilgili problem alanlarından oluşan bu envanter öğrencilerin

sorunlarını belirlemeye yönelik bir ön çalışmayla bu araştırma için yeniden düzenlenmiştir. Araştırmanın bağımsız değişkenleri hakkında bilgi toplamak için de araştırmacı tarafından geliştirilen "Öğrenci Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır.

Toplanan verilerin analizinde "Varyans Analizi" ile t-testi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Bu araştırmada elde edilen bulgular şöyle özetlenebilir:

1. Öğrencilerin sorunlarının okul yaşamı problem alanında daha çok yoğunlaştığı ve bunu sırası ile gelecek, başkalarıyla ilişki kurma ve arkadaşlık yaşamı, benlik ve iç yaşam, aile ve ev yaşamı, sağlık ve beden gelişimi problem alanlarının izlediği ortaya çıkmıştır.

2. Öğrencilerin sorunlarının artması ya da azalması üzerinde cinsiyetin önemli bir etkisi görülmemiştir.

3. Öğrencilerin sorunlarının artması ya da azalması üzerinde devam ettikleri sınıfın önemli bir etkisi görülmemiştir.

4. Öğrencilerin sorunlarının artması ya da azalması üzerinde devam ettikleri bölümün önemli bir etkisi görülmemiştir.

5. Öğrencilerin sorunlarının artması ya da azalması üzerinde Malatya'da kalınan yerin önemli bir etkisi görülmemiştir.

6. Öğrencilerin sorunlarının artması ya da azalması üzerinde babanın öğrenim durumunun önemli bir etkisi görülmüştür. Öğrencilerin sorunları babalarının öğrenim durumuna göre karşılaştırıldığında, en sorunlu grup olarak

babası okur-yazar olmayan grup bulunmuştur.

7. Öğrencilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde annenin öğrenim durumunun önemli bir etkisi görülmemiştir.

8. Öğrencilerin sorunlarının artması veya azalması üzerinde ailenin gelir düzeyinin önemli bir etkisi görülmüştür. Öğrencilerin sorunları ailelerinin gelir düzeyine göre karşılaştırıldığında, ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilerle ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin sorunları arasındaki fark ise önemli bulunmuştur. Yani ailesinin gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin ailesinin gelir düzeyi orta olan öğrencilere göre daha sorunlu olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu araştırmada elde edilen bulgulardan, üniversite de öğrencilere sunulan hizmetlerin daha yeterli ve verimli bir duruma getirilmesi gereği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin verilmesini gerektiren çok sayıda sorunlarının olduğu ve bu sorunların artması veya azalması üzerinde babanın öğrenim durumu ile ailesinin gelir düzeyinin önemli bir etkisinin olduğu sonucuna varılmıştır.

SUMMARY

The purpose of the present research is to find out which problems are important for students attending Faculty of Education, İnönü University and to examine if these problems differ according to students' sex, grade, department, parents' level of education and family income.

Population includes 494 students attending Departments of Educational Sciences (Psychological Counseling and Guidance), the Education of Turkish Language and Literature, the Education of Science (Chemistry Teaching) and the Education of Painting, Faculty of Education, İnönü University in Spring Term of School year 1988-1989.

Sample of the research included all the students present in class when instrument was administered. Sample included 175 girls and 225 boys.

To gather data student problems, dependent variable of the research "Problem Inventory Y Form" adapted to college students by Baymur and Kılıçcı(1976). This Inventory which includes problem fields such as, school life, anxiety for the future, family life, interpersonal relationships and friendship, self-concept and inner world and health has been revised according to the result of a pilot study. To gather data about independent variables of the research "Student Personal Information Questionnaire" developed by the researcher has been employed.

For data analysis "One Way Analysis of Variance" and "t-test" have been utilised.

Findings of this research can be summarised as follows:

1. Students most important problems are related to school life. Other fields of problems follow this in order importance: Anxiety for the future, interpersonal relationships and friendship, self-concept and inner world, family life and health.

2. No significant effect of sex was observed on increase or decrease of students' problems.

3. No significant effect of the grade level of the students was observed on increase or decrease of students' problems.

4. No significant effect of the departments the students have been attending was observed on increase or decrease of students' problems.

5. No significant effect of the students' residences in Malatya was observed on increase or decrease of students' problems.

6. Father's level of education has significant effect on increase or decrease of students' problems. In case of a comparison of students' problems according to their father's level of education, it has been observed that students whose fathers are illiterate have more problems than the others.

7. No significant effect of mother's level of education was observed on increase or decrease of students' problems.

8. Their families' levels of income have significant effect on increase or decrease of students' problems. In case of a comparison of students' problems

according to their families' levels income, it has been observed that students from families with low incomes have more problems than the others.

Research findings show that more adequate and more effective facilities need to be offered to University students. We can also conclude that students have a lot of problems. To solve these Services of Psychological Counseling and Guidance are required. Besides these, father's level of education and level of family income have significant effects on the amount of problems.

KAYNAKLAR

- Abadan, Nermin. Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri. Ankara: A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi, 1961.
- Aksu, Meral ve Fersun Paykoç. O.D.T.Ü. Kampusunda Gençlik Sorunları. Ankara: Ankara Üniversitesi Basım-evi, 1986
- Aytar, Güler ve Fatoş Erkman. "Bir Grup Üniversite Öğrencisinde Yaşam Olayları, Depresyon ve Kaygı Araştırması," xxı.Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi, Bilimsel Çalışmaları. Adana: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, 1985, s.75-79.
- Baymur, Feriha. "Lise ve Dengi Okullara Devam Eden Öğrencilerin Problemleri," Araştırma Raporu, Ankara: M.E.B. Talim ve Terbiye Dairesi Test ve Araştırma Bürosu, 1961.
- _____. "Yurtlarda Kalan Yüksek Öğrenim Gençlerinin Başlıca Problemleri," Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, 1969, s.58-73.
- Baymur, Feriha ve Yedigâr Kılıççı. Problem Envanteri Y Takımı. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü, 1976.
- Coşkun, Sadullah. "Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Sorunu." Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, A.Ü. Sosyal Bilimler

Enstitüsü, Ankara, 1985.

Doğan, Süleyman. "Yurt Dışı Yaşantısı Geçiren ve Geçirmeyen Öğrencilerin Problemleri." Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1988.

D.P.T. Sosyal Planlama Başkanlığı Araştırma Dairesi.
Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hazırlık Çalışmaları, Gençlik Sorunları Sektör Raporu. Yayın No:1874, Ankara, 1983.

Ekşi, Aysel. Gençliğimiz ve Sorunları. İstanbul:İstanbul Üniversitesi, Yayın No:2790, 1982.

Erdoğan, Hasan ve Diğerleri. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (İstatistik Uygulamalı). Geliştirilmiş İkinci Baskı, Ankara:Kadioğlu Matbaası, 1984.

Eşrefi, Kerim. "İran Khoy Şehrinde Liseye Devam Eden Öğrencilerin Problemlerinin Bazı Kişisel Niteliklere Göre İncelenmesi." Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1982.

Geçtan, Engin. "Toplumumuz Bireylerinde Kimlik (Identity) Kavramı ile İlgili Sorunlar Üzerine Bir Tartışma," 50. Yıla Armağan. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, No036, 1973, s.63-77.

Çağdaş Yaşam ve Normal Dışı Davranışlar. 1.Basım
Ankara: Maya Matbaacılık Yayıncılık Ltd. Şti. Yayınları, 1981.

- Gökçe, Birsen. Orta Öğretim Gençliğinin Beklenti ve Sorunları. Ankara: M.E.B. Yayınları, 1984.
- Gökçetepe, Esat Oğuz ve Diğerleri. "Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma," xxı. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi Bilimsel Çalışmaları. Adana: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, 7-13 Ekim, 1985, s.95-97.
- Gökmen, Hülya ve Diğerleri. Yüksek Öğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri ve Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri. Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 1985.
- Günçe, Gülseren. Yetişkinler Psikolojisi (Ders Notları). Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, 1984.
- Güney, Melike. "Üniversite Öğrencileri Arasında Sorunlarla Semptomlar Arasındaki İlişkiler," xxı. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi Bilimsel Çalışmaları. Adana: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, 7-13 Ekim, 1985, s.98-101.
- Güngör, Abide. "Lise Öğrencilerinin Özsaygı Düzeylerini Etkileyen Etmenler." Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1989.
- Kağıtçıbaşı, Çiğdem. Gençlerin Tutumları (Kültürler Arası Bir Karşılaştırma). Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Yayın No:25, 1973.
- Kepçeoğlu, Muharrem. "Eğitimde Psikolojik Hizmetlerin

Rolü ve Önemi," Eğitimde Psikolojik Hizmetler ve Sorunlar. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları, 1986, s.31-38.

_____. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. (3.Baskı), Ankara: Kadıoğlu Matbaası,1988.

Kılıç, Mustafa. "Değişik Psikolojik Arazilara Sahip Olan ve Olmayan Öğrencilerin Sorunları." Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara,1987.

Kızıltan, Gonca. "Üniversite Öğrencilerinin Kişisel ve Sosyal Uyum Düzeylerini Etkileyen Etmenler." Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1984.

Kocacık, Faruk. "Üniversite Gençliği, C.Ü. Öğrencilerinin Sorunları Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma," C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:9, Aralık,1987,s.3-36.

_____. "Gençlik ve Sorunları, Araştırmalar-Hedefler," C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, Ekim, 1988, s.19-34.

Koç, Nizamettin. "A.Ü. Eğitim Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Mesleki İlgileri," 50. Yıla Armağan. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, 1973, s. 253-276.

Köknel, Özcan. Cumhuriyet Gençliği ve Sorunları. İstanbul: Cem Yayınevi, 1981.

Kılaksızoğlu, Adnan. "Üniversite Öğrencilerinin Öğrenci Kişilik Hizmetlerine İlişkin Sorunları ve Öneriler,"

Yükseköğretimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma Toplantısı. Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 1989.

Moore, Bernice Milburn. Yout Today Tomorrow`s Adults.

U.S. Department of Health, Education and Welfare
Social Security Administration Children`s Bureau,
1962.

Oğuzkan, Turhan. "Boğaziçi Üniversitesi Öğrencilerinin Sorunları Üzerinde Bir Anket Uygulaması," Boğaziçi Üniversitesi Dergisi, Vol.xıı, 1987, s.31-48.

Orhan, Ece. Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyal ve Psikolojik Sorunları. Ankara: D.P.T. Sosyal Planlama Başkanlığı Araştırma Dairesi, 1985.

Oskay, Gülter. "Değer Yargıları Yönünden Ana-Baba Ergen Çatışması." Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1981.

Özdemir, İ. Ethem. "Gazi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Problemleri." Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1985.

Özdoğan, Belka. "Üniversite Öğrencilerine Verilebilecek Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri," Yükseköğretimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma Toplantısı. Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 1989.

Özgüven, İbrahim Ethem. Üniversite Öğrencilerinin Akade-

mik Başarılarını Etkileyen Zihinsel Olmayan Etmenler. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi, 1974.

Özoğlu, Süleyman Çetin. "Gençlerde Kişilik Gelişimine Nasıl Yardımcı Olabiliriz," Gençliğin Eğitimi ve Sorunları. Ankara: TED Yayınları, 1985, s.147-190.

Patterson, C.H. Counseling and Guidance in Schools. Newyork: Harper and Row Publishers, 1962.

Saltık, Ahmet. "Görgül Bir Araştırmanın Bulguları Işığında Üniversite Gençliği," Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, sayı:2, Aralık 1979, s.57-91.

Sencer, Muzaffer ve Yakut Irmak. Toplum Bilimlerde Yöntem.(2. Baskı) İstanbul: Onur Basımevi, 1984.

Şemin, Refia Uğurel. Gençlik Psikolojisi.(2. Baskı) İstanbul: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1984.

T.C. Anayasası (yasa no: 2709), Resmi Gazete, 9 Kasım 1982.

Tezcan, Mahmut. Kuşaklar Çatışması. Ankara: Kadioğlu Matbaası, 1981.

Türker, Vural. Ankara'daki Üç Lisede Sosyo-Ekonomik Bakımdan Avantajsız Öğrencilerin Çeşitli Özellikleri ve Bellibaşlı Eğitim ve Rehberlik Sorunları. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 1977.

Vassaf, Gündüz Y.H. "Ankara Üniversitesi İlk ve Son Sınıf Öğrencilerinin Çeşitli Niteliklere Göre Karşılaştırılması." Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü, Ankara, 1977.

Yeşilyaprak, Binnur. "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencilerinin Problemleri." Yayınlanmamış Asistanlık Tezi, Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Ankara, 1982.

Yörükoğlu, Atalay. "Gençliği Gerçekten Tanıyor muyuz," Gençliğin Eğitimi.(2. Baskı) Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1987, s.13-20.

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu. Kurum Yurtlarında Barınan Öğrencilerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Anketi. Ankara: Yurtkur Yayınları, 1967.

EKLER**EK**

1. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Problemlerini Tarama Envanteri
2. Problem Tarama Envanteri Cevap Kağıdı
3. Öğrenci Kişisel Bilgi Formu
4. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine Devam Eden Öğrencilerin Yaygın Sorunlarının Önem Sırası

EK - 1

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN
PROBLEMLERİNİ TARAMA ENVANTERİ

Değerli Öğrenciler,

Bu envanter İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarını ve ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Envanteri ne kadar doğru ve içtenlikle işaretlerseniz, sorunlarınız o kadar iyi anlaşılacaktır. Vereceğiniz cevaplar kesinlikle gizli tutulacak ve araştırma dışında kullanılmayacaktır.

Bu envanterde sizin durumunuzdaki gençleri rahatsız eden birtakım sorunlar bulunmaktadır. Bu sorunların bir kısmının sizi fazlasıyla üzmesi veya zaman zaman biraz üzmesi mümkün olabilir. Diğer bir kısmı ise sizin için hiçbir sorun yaratmayabilir. Envanterin herbir sorusunu dikkatle okuduktan sonra cevaplarınızı aşağıdaki örneğe uygun olarak cevap kâğıdına işaretleyiniz.

<u>Örnek</u>	<u>Cevan Kâğıdı</u>	
	<u>Ç</u>	<u>Ö</u>
1. Sınavlarda çok heyecanlanıyorum	1. ☒	☐
2. Sık sık basım ağrıyor	2. ☐	☐
3. Çok sıkılganım	3. ☐	☒

Yukarıdaki sorunlar arasında birinci sorun sizi çok üzen bir sorun ise, cevap kâğıdında 1. numaranın hizasında "çok önemli" anlamına gelen Ç harfi altına düşen aralığı

karalayınız. İkinci sorun sizi ilgilendirmiyorsa, yani basınız ağırlıyorsa, 2 numaranın hizasındaki aralıkları boş bırakınız. Üçüncü sorun sizi rahatsız eden önemli bir sorunun olmakla beraber birinci sorun kadar önemli değilse, 3 numaranın hizasında "önemli" anlamına gelen Ö harfinin altındaki aralığı karalayınız.

İlgi ve yardımlarınız için teşekkür ederim.

Mehmet Güven
İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Araştırma Görevlisi

1. Sınıfta konuşmalara katılamıyorum
2. Sınavlarda çok heyecanlanıyorum
3. Kendimi kolay kolay derse veremiyorum
4. Dersler çok yüklü, çalışacak zaman yok
5. Başka bir bölüme girebilmek isterdim
6. İlgi duyduğum dersleri daha çok okuyamadığıma üzülüyorum
7. Üniversite Mediko-Sosyal Sağlık ve Kültür dairesince verilmekte olan sağlık hizmetleri yetersiz
8. Ödevler çok fazla yetistiremiyorum
9. Para kazanmak için boş zamanlarımda yapacak bir iş bulamıyorum
10. Müzik, resim, folklor gibi şeylerle uğraşmaya pek az fırsat var
11. Küçük hatalara ağır cezalar verilmesi canımı sıkıyor
12. Zaman zaman sınavlarda konya çekmek zorunda kalıyorum
13. Sevmediğim dersleri okumaya zorlanıyorum
14. İyi çalışma yollarını bilmiyorum
15. Okulda gereksiz eylemlerle vaktimizi kaybediyoruz
16. Öğrenim gördüğüm bölümü sevmiyorum
17. Öğretim elemanlarıyla görüşmeye fırsat bulamıyorum
18. Üniversitede spor çalışmalarına yeteri kadar yer verilmiyor
19. Öğretim elemanları daha çok gözde öğrencilerle ilgileniyorlar
20. Üniversitede sorunlarımız ve üzüntülerimiz hakkında danışabileceğim kimse yok
21. Yabancı dil benim için önemli bir sorun
22. Kredi parası az geliyor
23. Öğretim elemanları anlayış ve yakınlık göstermiyorlar
24. Öğretim elemanlarının notları çok kat
25. Bütün vaktimi ders çalışmakla geçirmek zorunda kalıyorum
26. Bazı öğretim elemanlarından yararlanamıyorum
27. Rahat edebileceğim bir ev/yurt bulamadım
28. Derste tartışmalara katılmak beni fazla heyecanlandırıyor
29. Üniversitede ders dışı zamanlarda dinlenecek bir yer yok
30. Sınıflar çok kalabalık, dersi rahat dinleyecek bir yer bulamıyorum
31. Öğretim elemanları sert ve kırıcı davranıyorlar
32. İyi not tutamıyorum
33. Çalışıp başarılı olamamak beni kırıyor
34. Öğretim elemanları derslerden başka hiçbir şeyle ilgilenmiyorlar
35. Boş zamanlarımda üniversitede çalışacak sakin bir yer bulamıyorum
36. Üniversite masraflarını karşılayamıyorum

37. Dersler çok güç, anlamadan ezberlemek zorunda kalıyorum
38. Fakülte dekanlığının fazla baskı yapması canımı sıkıyor
39. Düşüncelerimi yazı ile ifade etmekte güçlük çekiyorum
40. Düşüncelerimi sözle ifade etmekte güçlük çekiyorum
41. Notlarım kırık olduğu için üzülüyorum
42. Öğretim elemanlarının yanlış davranması ve haksızlık etmesi okıldan soğumama neden oluyor
43. Öğretim üye ve görevlilerin yetersizlikleri ve devamsızlıkları çalışmalarımızı aksatıyor
44. Zeka derecemi merak ediyorum
45. Tatil ayları çok boş geçiyor
46. Kız ve erkek öğrenciler arasındaki arkadaşlığın hoş görülmemesine üzülüyorum
47. Öğrenime devam etmem mi yoksa hemen hayata atılmam mı daha iyi kestiremiyorum
48. Bölümümün daha iyi bir tahsile ve derece almama imkan vermemesi beni üzüyor
49. Nelere yeteneğim olduğumu kestiremiyorum
50. Parasızlık yüzünden okumaya devam edemeyeceğimden korkuyorum
51. Derslerde uygulama çalışmalarına yeterince yer verilmiyor
52. Fakültemizde yabancı dil laboratuvarı yok
53. Üniversitenin kantinini yetersiz buluyorum
54. Üniversite yemekhanesinin kapasitesi öğrencilere yeterli gelmiyor
55. Kütüphane, ihtiyaçlarımızı karşılayacak kapasiteye sahip değil
56. Ders programları ve saatleri düzensiz
57. Sınavlar çok kapsamlı konulardan yapılıyor
58. Şehirden üniversiteye ulaşım hizmetleri yetersiz
59. Üniversitede yemeklerin fiyatlarını pahalı buluyorum
60. Kampüsün (bahçe, dersane, koridor, tuvalet vs.) temizliği yetersiz
61. Üniversitenin yemeklerini sağlık açısından iyi bulmuyorum
62. Üniversitede kaloriferler düzensiz yanıyor
63. Üniversitede sosyal ve kültürel faaliyetler yetersiz
64. Ders ödevleri için yeterli zaman verilmiyor
65. Üniversitenin kuralları hakkında yeterli bilgim yok
66. Derslerde tartışmalara pek yer verilmiyor
67. Sınavlarda verilen süreler çok yetersiz
68. Sınav sorularının cevapları sınav sonrası açıklanmıyor
69. Kütüphaneden dışarıya yeterince kitap verilmiyor

70. Ders laboratuvarları yetersiz
71. Ders araç-gereçleri yetersiz
72. Lisans-üstü eğitim-öğretim konusunda bilgim yetersiz
73. Sınav sonuçları geç açıklanıyor
74. Kütüphanenin hafta sonları da açık olmasını istiyorum
75. Bazı memur ve hizmetlilerin öğrenciye karşı tutum ve davranışlarından hoşlanmıyorum
76. Tayin edildiğim yere yalnız gidememek meselesi beni düşündürüyor
77. Mezun olduktan sonra iş bulamama ihtimali beni korkutuyor
78. İdeallerime erisememekten korkuyorum
79. Alanımda zayıf yetistiğim için, hayatta başarı gösteremeyeceğimden korkuyorum
80. Hemen hayata atılıp ailemi geçindirmek zorundayım
81. İş bulmak için nasıl bir yol tutacağımı bilmiyorum
82. Çok kazançlı bir işi nasıl bulabilirim diye düşünüyorum
83. Öğrenimimi tamamlayacak kabiliyetim olduğundan şüphe ediyorum
84. Geleceği karanlık görüyorum
85. Beni bir mahrumiyet bölgesine tayin edeceklerinden korkuyorum
86. İyi bir evlilik yapamamak beni düşündürüyor
87. Derhal evlenmek gerektiğini duyuyorum
88. Kendime uygun bir hayat arkadaşı seçemeyeceğimden korkuyorum
89. Aile ve evlilik hayatı için kendimi daha iyi nasıl yetistireceğimi bilemiyorum
90. Öğrenimimi ilerletmek için yabancı ülkeye gidemeyeceğimden üzüntü duyuyorum
91. İleride ailemi geçindirememekten korkuyorum
92. Tayin edildiğim yerdeki yaşama uyamayacağımdan korkuyorum
93. Meslek tercihim konusunda henüz kesin bir karar veremedim
94. "Öğretmenlik yeterlik sınavı" nı kazanamamaktan korkuyorum
95. Mesleğimin bana uygun olmayacağını düşünüyorum
96. Bölümümle ilgili iş ve meslek alanları hakkında yeterli bilgim yok
97. Evde hâlâ çocuk muamelesi görmem beni üzüyor
98. Mesleğimi ailemin soru ile seçtiğime üzülüyorum
99. Ailem benden çok fazla şeyler umuyor
100. Kardeşlerimin yüksek öğrenim yapmalarını istiyorum
101. Hata yapınca aileme söylemekten çekiniyorum

102. Babamla anlaşılamıyorum
103. Annemle anlaşılamıyorum
104. Annem ve babamla kişisel sorunlarımı konuşamıyorum
105. Evden uzaklaşmak istiyorum
106. Ailemin bugünkü hayatın gereklerine ayak uyduramamasına üzülüyorum
107. Ailem kendi başıma karar vermeme fırsat vermiyor
108. Ailem yalnız başıma eğlenceye gitmeme razı olmuyor
109. Ailem beni anlamıyor, fikirlerimiz çatışıyor
110. Aile meselelerinde fikrime önem vermiyorlar
111. Evde hiç kimse okul çalışmalarımı ilgilenmiyor
112. Evimizin semtinden ve esyasından utanıyorum
113. Annem, babam birçok girişimlerimi engelliyor
114. Kazancımı aileme vermek zorunluluğu beni rahatsız ediyor
115. Annemin, babamın kıyafetlerinden ve davranışlarından utanıyorum
116. Ailemin bana güvenememesine üzülüyorum
117. Kendimi ailemden biri olarak hissedemiyorum
118. Ev işleri pek fazla vaktimi alıyor
119. Aileme bir yük olduğumu hissediyorum
120. Ev hayatındaki anlaşmazlıklar huzurumu kaçırıyor
121. Kardeşlerimle iyi geçinemiyorum
122. Evde rahatça çalışabileceğim sessiz bir yer yok
123. Ailem beni çok eleştiriyor
124. Annem, babam gece sokağa çıkmama ve geç kalmama kızıyorlar
125. Geçim zorluğu evimizde huzursuzluk yaratıyor
126. Annem, babam kişisel işlerime çok karışıyor
127. Ailemden yeterince ekonomik destek göremiyorum
128. Ailemin ders çalışmam için baskı yapması beni rahatsız ediyor
129. Annemin ve babamın beni düşündükleri yok
130. Annem, babam arkadaşlıklarına karışıyorlar
131. Annemin, babamın daha çok tahsilli ve kültürlü olmalarını isterdim
132. Annem ve babamla çok fazla münakaşa ediyorum
133. Ailemin fazla tutucu olması beni huzursuz ediyor
134. Babamın bizler için çok çalışıp yorulmasına üzülüyorum
135. Annem, babam karşı cinsle arkadaşlık etmemi hoş görmüyorlar
136. Annemin çok çalışıp yıpranmasına üzülüyorum
137. Ailemden ayrı ve uzak kalmak beni çok üzüyor
138. Annem ve babamdan başka akrabalarım da işlerime çok karışıyor
139. Ailem beni biran önce evlendirmek istiyor

140. Ailemin, mezun olduktan sonra bir işde çalışmamı engellemesinden korkuyorum
141. Annem ve babam arasındaki anlaşmazlık beni kaygılandırıyor
142. Ailemâ karşı olan görevlerimi yeterince yerine getirememek beni üzüyor
143. Dert ortağı olacak bir yakınım yok
144. Topluluk içinde kendimi rahat hissetmiyorum
145. Dans öğrenmek istiyorum
146. Karşı cinsten bir arkadaşım olsun istiyorum
147. Sosyal toplantılarda konuşmalara katılamıyorum
148. Kız olsun erkek olsun kolay arkadaş edinemiyorum
149. Görgü kurallarını bilmediğim için sıkıntı çekiyorum
150. Daha çok aranıp, sevilen bir tip olmak isterdim
151. Çevremizde kız ve erkeklerin birlikte çalışıp eğlenmelerinin tabii görülmemesine öfkeleniyorum
152. Arkadaşlarımla geçinme yollarını öğrenmek istiyorum
153. Arkadaşlarım gibi giyinip davranmadığım için üzülüyorum
154. Arkadaşlarımla gidebileceğim eğlence yerleri yok
155. Daha çok arkadaşımın olmasını isterdim
156. Dedikodudan çekinerek karşı cinsle arkadaşlık edemiyorum
157. Maddi durumum arkadaşlar arasında küçük düşmeme neden oluyor
158. Karşı cinsten arkadaşlarımla dostluğumu yanlış anlamalarına üzülüyorum
159. Kendimi arkadaşlarıma yeteri kadar sevdiremiyorum
160. Karşı cinsle arkadaşlık etmekten çekiniyorum
161. Başkalarına karşı hoşgörülü olamadığım için üzülüyorum
162. Yabancılarla karşılaşmaktan çekiniyorum
163. Arkadaşlarımla yaptıklarını yapamadığım için küçüklük duyuyorum
164. Karşı cinsten arkadaşlarla tanışma imkânım yok
165. Önderlik yeteneğimi geliştirmek isterdim
166. Arkadaşlarımla tarafından eleştirilmekten çekiniyorum
167. Yabancılarla konuşurken sıkılıyorum
168. Karşı cinsten arkadaşlığıma gizli tutmak zorunluluğu beni üzüyor
169. Vaktimin çoğunu arkadaşlarımla ziyan ediyorum
170. Kimse benimle arkadaş olmak istemiyor
171. Karşı cinsle arkadaşlık kurmakta güçlük çekiyorum
172. Arkadaşlarımla benden uzaklaşmalarını anlayamıyorum
173. Sevdiğim kişinin beni terk etmesini kabul edemiyorum
174. Arkadaşlarımla bana karşı yapacak davranışları canımı

sıkıyor

175. Çok kişiyle samimi olmaktan kaçınıyorum
176. Sevdiğim kişiyle evlenememekten korkuyorum
177. Yemek ve otobüs kuyruklarında bazı arkadaşların saygısız davranmalarına tahammül edemiyorum
178. Arkadaş edinmede siyasi düşünceye önem verilmesinden huzursuzluk duyuyorum
179. Bazı arkadaşlarla olan darsınlığım beni rahatsız ediyor
180. Olduğumdan başka türlü görünme zorunluluğu beni üzüyor
181. Bazı ahlâk sorunları kafamı karıştırıyor
182. Hata yapmaktan korkuyorum
183. İstemeden tatsız tartışmalara giriyorum
184. Cimri (eli sıkı) olma eğilimi duyuyorum
185. Çocukluğum çok mutsuz geçti
186. Yaptığım bazı hataları unutamıyorum
187. Dik kafalı ve inatçıyım
188. Yeniliklerden hoşlanmıyorum
189. İstenmediğimi hissediyorum
190. Mutsuz ve nesesizim
191. Çok etki altında kalıyorum
192. Başka gençlerden farklı olduğumu hissediyorum
193. Çabucak ağlıyorum
194. Herkesin gözü bende
195. Hiçbir isimi zamanında yetistiremiyorum
196. Fazla alınganım
197. Korunmaya ve desteklenmeye ihtiyacım var
198. Herseye fazla üzülüyorum
199. Küçüklük, eksiklik kaygısı içindeyim
200. Dini inançlar kafamı karıştırıyor
201. Normal olmadığından endise ediyorum
202. Kendime güvenemiyorum
203. Başarısızlıktan korkuyorum
204. Benden farklı düşünen ve davranan insanlara katlanamıyorum
205. Allah'ın beni cezalandırmasından korkuyorum
206. Çoğu zaman yaptıklarına pişman oluyorum
207. Yeteri kadar girisken değilim
208. Zamanın çoğunu hayal kurmakla geçiriyorum
209. Sık sık yalnızlık hissediyorum
210. Bazen intihar etmeyi düşünüyorum
211. Kendimi suçluluk duygusu içinde hissediyorum
212. Sinirliyim
213. Dini ödevlerimi yerine getiremediğim için üzülüyorum
214. Çabucak yılıyorum

215. Çok talihsizim
216. Hakkımda çok dedikodu yapılıyor
217. Baskalarının bana niye kızdıklarını anlayamıyorum
218. Çok kiskancım
219. Daha iyi giyebilmek isterdim
220. Hiç kimse beni anlamıyor
221. Daha iyi bir insan olmak isterdim
222. Din konusunda rehberliğe ihtiyacım var
223. Sıkı bir disipline tahammül edemiyorum
224. Eleştirilmeye tahammül edemiyorum
225. Çok sıkılganım
226. Fazla heyecanlanıyorum
227. Yeteri kadar güzel/yakışıklı olmadığım için üzülüyorum
228. Beni rahatsız eden kötü rüyalar görüyorum
229. Sosyal ve politik konularda neye inanacağımı bilmiyorum
230. Yeteri kadar spor vanamıyor ve oyunlara katılamıyorum
231. İnancımın avkırı olmasına rağmen karşı cinsle arkadaşlık kuruyor olmam beni huzursuz ediyor
232. Fiziksel görünüşüm arkadaşlarımla ilişkilerimi engelliyor
233. Bazen nedenini bilmediğim bir sıkıntıya kapılıyorum
234. İnsanlara güvenemiyorum
235. Öldükten sonra ne olacağımı düşünmek beni korkutuyor
236. Dikkatsizim
237. Kaygılıyım
238. Kisiliğimi yeterince gelişmiş bulmuyorum
239. Bazen kendimden nefret ediyorum
240. Bazen bütün insanlardan nefret ediyorum
241. Çoğu zaman kendimi boşlukta hissediyorum
242. Hayat bana anlamsız geliyor
243. Karanlıktan çok korkuyorum
244. Kararsızım
245. Bazen duygularımın çelişkili olduğunu hissediyorum
246. Çok zayıf ve çelimsizim
247. İyi uyuyamıyorum
248. Sık sık basım ağrıyor
249. Hastalandığım zaman bakımsız kalmaktan korkuyorum
250. Boyumun kısa olusuna üzülüyorum
251. Çok terliyorum
252. Uyku hani kullanmak zorunda olusuma üzülüyorum
253. Uyuturucu madde kullanıyorum
254. Sık sık soğuk alıyorum(grip, boğaz, bademcik, nezle vs.)
255. İstahım yok
256. Halsizlik hissediyor ve çabuk yoruluyorum
257. Gözlük kullanmak zorunda olduğum için sıkılıyorum

258. Fazla istahlıyım
259. Sağlığım için kaygılanıyorum
260. Gözlerimden rahatsızım
261. Cinsiyet meseleleri beni fazla üzüyor
262. Fazla sigara içiyorum
263. Arasına baygınlık ve baş dönmesi hissediyorum
264. Midem çabuk bozuluyor
265. Ayak ve ter kokusu benim için problem
266. Yüzümdeki sivilcelerden kurtulmak istiyorum
267. Cinsi gelişmem itibarıyla normal olup olmadığımı merak ediyorum
268. İyi beslenemediğim için üzülüyorum
269. Vücudumun orantısız oluşu beni üzüyor
270. Ağız kokusunun nasıl giderilebileceğini öğrenmek istiyorum
271. Cinsiyet konusunda bilgisizim ve nereden doğru bilgi edineceğimi bilmiyorum
272. Çok sismanım
273. Tırnaklarımı yiyorum
274. Dişlerimin bakıma ihtiyacı var
275. İyi isitemiyorum
276. Ellerimin titremesine üzülüyorum
277. Çok içki içiyorum
278. Saçlarımın dökülmesi beni rahatsız ediyor
279. Olduğumdan yaşlı görünmem beni üzüyor
280. Romatizmam var
281. Böbreklerimden rahatsızım

Dikkat:

Bu listede yazılı sorunlardan başka özel sorunlarınız, dertleriniz veya üzüntüleriniz varsa, lütfen cevap kâğıdının boş kısmına yazınız. Tesekkür ederim.

PROBLEM TARAMA ENVANTERİ CEVAP KAĞIDI

	C	Ö	C	Ö	C	Ö	C	Ö	C	Ö	C	Ö					
1.	//	//	46.	//	//	91.	//	//	141.	//	//	187.	//	//	237.	//	//
2.	//	//	47.	//	//	92.	//	//	142.	//	//	188.	//	//	238.	//	//
3.	//	//	48.	//	//	93.	//	//	143.	//	//	189.	//	//	239.	//	//
4.	//	//	49.	//	//	94.	//	//	144.	//	//	190.	//	//	240.	//	//
5.	//	//	50.	//	//	95.	//	//	145.	//	//	191.	//	//			
6.	//	//	51.	//	//	96.	//	//	146.	//	//	192.	//	//	241.	//	//
7.	//	//	52.	//	//	97.	//	//	147.	//	//	193.	//	//	242.	//	//
8.	//	//	53.	//	//	98.	//	//	148.	//	//	194.	//	//	243.	//	//
9.	//	//	54.	//	//	99.	//	//	149.	//	//	195.	//	//	244.	//	//
10.	//	//	55.	//	//	100.	//	//	150.	//	//	196.	//	//	245.	//	//
11.	//	//	56.	//	//				151.	//	//	197.	//	//	246.	//	//
12.	//	//	57.	//	//	101.	//	//	152.	//	//	198.	//	//	247.	//	//
13.	//	//	58.	//	//	102.	//	//	153.	//	//	199.	//	//	248.	//	//
14.	//	//	59.	//	//	103.	//	//	154.	//	//	200.	//	//	249.	//	//
15.	//	//	60.	//	//	104.	//	//	155.	//	//				250.	//	//
16.	//	//				105.	//	//	156.	//	//	201.	//	//	251.	//	//
17.	//	//	61.	//	//	106.	//	//	157.	//	//	202.	//	//	252.	//	//
18.	//	//	62.	//	//	107.	//	//	158.	//	//	203.	//	//	253.	//	//
19.	//	//	63.	//	//	108.	//	//	159.	//	//	204.	//	//	254.	//	//
20.	//	//	64.	//	//	109.	//	//	160.	//	//	205.	//	//	255.	//	//
			65.	//	//	110.	//	//				206.	//	//	256.	//	//
21.	//	//	66.	//	//	111.	//	//	161.	//	//	207.	//	//	257.	//	//
22.	//	//	67.	//	//	112.	//	//	162.	//	//	208.	//	//	258.	//	//
23.	//	//	68.	//	//	113.	//	//	163.	//	//	209.	//	//	259.	//	//
24.	//	//	69.	//	//	114.	//	//	164.	//	//	210.	//	//	260.	//	//
25.	//	//	70.	//	//	115.	//	//	165.	//	//	211.	//	//			
26.	//	//	71.	//	//	116.	//	//	166.	//	//	212.	//	//	261.	//	//
27.	//	//	72.	//	//	117.	//	//	167.	//	//	213.	//	//	262.	//	//
28.	//	//	73.	//	//	118.	//	//	168.	//	//	214.	//	//	263.	//	//
29.	//	//	74.	//	//	119.	//	//	169.	//	//	215.	//	//	264.	//	//
30.	//	//	75.	//	//	120.	//	//	170.	//	//	216.	//	//	265.	//	//
31.	//	//	76.	//	//				171.	//	//	217.	//	//	266.	//	//
32.	//	//	77.	//	//	121.	//	//	172.	//	//	218.	//	//	267.	//	//
33.	//	//	78.	//	//	122.	//	//	173.	//	//	219.	//	//	268.	//	//
34.	//	//	79.	//	//	123.	//	//	174.	//	//	220.	//	//	269.	//	//
35.	//	//	80.	//	//	124.	//	//	175.	//	//				270.	//	//
36.	//	//				125.	//	//	176.	//	//	221.	//	//	271.	//	//
37.	//	//	81.	//	//	126.	//	//	177.	//	//	222.	//	//	272.	//	//
38.	//	//	82.	//	//	127.	//	//	178.	//	//	223.	//	//	273.	//	//
39.	//	//	83.	//	//	128.	//	//	179.	//	//	224.	//	//	274.	//	//
40.	//	//	84.	//	//	129.	//	//	180.	//	//	225.	//	//	275.	//	//
			85.	//	//	130.	//	//				226.	//	//	276.	//	//
41.	//	//	86.	//	//	131.	//	//	181.	//	//	227.	//	//	277.	//	//
42.	//	//	87.	//	//	132.	//	//	182.	//	//	228.	//	//	278.	//	//
43.	//	//	88.	//	//	133.	//	//	183.	//	//	229.	//	//	279.	//	//
44.	//	//	89.	//	//	134.	//	//	184.	//	//	230.	//	//	280.	//	//
45.	//	//	90.	//	//	135.	//	//	185.	//	//	231.	//	//	281.	//	//
						136.	//	//	186.	//	//	232.	//	//			
						137.	//	//				233.	//	//			
						138.	//	//				234.	//	//			
						139.	//	//				235.	//	//			
						140.	//	//				236.	//	//			

EK - 3

ÖĞRENCİ KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Bölümünüz :
2. Sınıfınız : 1() 2() 3() 4()
3. Cinsiyetiniz : 1()Kız 2()Erkek
4. Malatya`da nerede kalıyorsunuz?
1()Ailemin yanında
2()Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurdunda
3()Özel Öğrenci Yurtlarından birinde
4()Akraba veya tanıdık yanında
5()Birkaç arkadaşla birlikte bir evde
6()Otel veya pansiyonda
7()Yukarıdakilerin dışında başka bir yerde kalıyorsanız
lütfen yazınız
5. Babanızın öğrenim durumu :
1()Okur-yazar değil
2()Okur-yazar
3()İlkokul mezunu
4()Ortaokul mezunu
5()Lise veya dengi okul mezunu
6()Üniversite veya yüksek okul mezunu
6. Annenizin öğrenim durumu :
1()Okur-yazar değil
2()Okur-yazar
3()İlkokul mezunu
4()Ortaokul mezunu
5()Lise veya dengi okul mezunu
6()Üniversite veya yüksek okul mezunu
7. Sizce, ailenizin gelir düzeyi nasıldır?
1()Yüksek
2()Orta
3()Düşük

EK - 4

İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesine Devam Eden Öğrencilerin Yaygın Sorunlarının Önem Sırası

N=400

SIRA	SORUNLAR	İşaretleyen Öğrenci Sayısı	%
1.	Kampüsün (bahçe, dersane, koridor, tuvalet vs.) temizliği yetersiz	368	92
2.	Üniversitenin kantinini yetersiz buluyorum	335	84
3.	Üniversitede ders dışı zamanlarda dinlenecek bir yer yok	329	82
4.	Şehirden Üniversiteye ulaşım hizmetleri yetersiz	327	82
5.	Üniversite yemekhanesinin kapasitesi öğrencilere yeterli gelmiyor	308	77
6.	Fakültemizde yabancı dil laboratuvarı yok	303	76
7.	Üniversitede sosyal ve kültürel faaliyetler yetersiz	303	76
8.	Üniversite Mediko-Sosyal Sağlık ve Kültür Dairesince verilmekte olan sağlık hizmetleri yetersiz	300	75
9.	Kütüphane, ihtiyaçlarımızı karşılayacak kapasiteye sahip değil	299	75
10.	Üniversitede yemeklerin fiyatlarını pahalı buluyorum	293	73

11. Ders programları ve saatleri düzensiz	287	72
12. Üniversitede sorunlarımız ve üzüntülerimiz hakkında danışabileceğim kimse yok	285	71
13. Üniversitenin yemeklerini sağlık açısından iyi bulmuyorum	282	71
14. "Öğretmenlik Yeterlik Sınavı"nı kazanamamaktan korkuyorum	281	70
15. Yemek ve otobüs kuyruklarında bazı arkadaşların saygısız davranmalarına tahammül edemiyorum	276	69
16. Yabancı dil benim için önemli bir sorun	274	69
17. Mezun olduktan sonra iş bulamama ihtimali beni korkutuyor	268	67
18. Bazı memur ve hizmetlilerin öğrenciye karşı tutum ve davranışlarından hoşlanmıyorum	267	67
19. Sınav sonuçları geç açıklanıyor	264	66
20. Lisans-üstü eğitim-öğretim konusunda bilgim yetersiz	256	64
21. İdeallerime erişememekten korkuyorum	254	64
22. İlgi duyduğum dersleri daha çok okuyamadığıma üzülüyorum	241	60

23. Üniversitede spor çalışmalarına yeteri kadar yer verilmiyor	239	60
24. Zekâ derecemi merak ediyorum	230	58
25. Sevmediğim dersleri okumaya zorlanıyorum	228	57
26. Üniversitede kaloriferler düzensiz yanıyor	226	57
27. Dersler çok yüklü, çalışacak zaman yok	223	56
28. Derslerde uygulama çalışmalarına yeterince yer verilmiyor	223	56
29. Üniversitenin kuralları hakkında yeterli bilgim yok	221	55
30. Öğretim elemanları derslerden başka hiçbir şeyle ilgilenmiyorlar	217	54
31. Kütüphanenin hafta sonları da açık olmasını istiyorum	215	54
32. Kredi parası az geliyor	214	54
33. Kardeşlerimin yüksek öğrenim yapmalarını istiyorum	214	54
34. Sınavlar çok kapsamlı konulardan yapılıyor	212	53
35. Arkadaş edinmede siyasi düşünceye önem verilmesinden huzursuzluk duyuyorum	212	53
36. Kütüphaneden dışarıya yeterince kitap verilmiyor	211	53
37. Kız ve erkek öğrenciler arasındaki arkadaşlığın hoş görülmemesine üzülüyorum	211	53

38. Öğretim elemanları daha çok gözde öğrencilerle ilgileniyorlar	208	52
39. Öğretim elemanları anlayış ve yakınlık göstermiyorlar	208	52
40. Boş zamanlarımda üniversitede çalışacak sakin bir yer bulamıyorum	207	52
41. Üniversite masraflarını karşılamıyorum	207	52
42. Kendimi kolay kolay derse veremiyorum	205	51
43. Dini ödevlerimi yerine getiremediğim için üzülüyorum	200	50
44. Sınav sorularının cevapları sınav sonrası açıklanmıyor	198	50
45. Öğretim elemanlarının yanlış davranması ve haksızlık etmesi okuldan soğumama neden oluyor	197	49
46. Baska bir bölüme girebilmek isterdim	196	49
47. Annemin, babamın daha çok tahsilli ve kültürlü olmalarını isterdim	194	49
48. Derslerde tartışmalara pek yer verilmiyor	193	48
49. Babamın bizler için çok çalışıp yorulmasına üzülüyorum	192	48
50. Öğretim elemanlarının notları çok kıt	190	48
51. İyi not tutamıyorum	189	47
52. Ders araç-gereçleri yetersiz	183	47

53. Dersler çok güç, anlamadan ezberlemek zorunda kalıyorum	187	47
54. Okulda gereksiz ayrımlarla vaktimizi kaybediyoruz	186	47
55. Müzik, resim, folklor gibi şeylerle uğrasmaya pek az fırsat var	185	46
56. Bölümümün daha iyi bir tahsile ve derece almama imkân vermemesi beni üzüyor	183	46
57. Sınıfta konuşmalara katılamıyorum	182	46
58. Alanımda zayıf yettiğim için, hayatta başarı gösteremeyeceğimden korkuyorum	180	45
59. Küçük hatalara ağır cezalar verilmesi canımı sıkıyor	179	45
60. Düşüncelerimi sözle ifade etmekte güçlük çekiyorum	179	45
61. Ders laboratuvarları yetersiz	177	44
62. Sınavlarda verilen süreler çok yetersiz	172	43
63. Yeteri kadar girişken değilim	172	43
64. Sinirliyim	171	43
65. İyi bir evlilik yapamamak beni düşündürüyor	170	43
66. Ailemden ayrı ve uzak kalmak beni üzüyor	169	42
67. Kendime uygun bir hayat arkadaşı seçemeyeceğimden korkuyorum	168	42
68. Tatil ayları çok boş geçiyor	168	42

69. Bazen nedenini bilmediğim bir sıkıntıyı kapılıyorum	167	42
70. Annemin çok çalışıp yıpranmasına üzülüyorum	166	42
71. Aileme karşı olan görevlerimi yeterince yerine getirememek beni üzüyor	164	41
72. İyi çalışma yollarını bilmiyorum	163	41
73. Yeteri kadar spor yapamıyor ve oyunlara katılamıyorum	161	40
74. Aileme bir yük olduğumu hissediyorum	161	40
75. Çalışıp başarılı olamamak beni kırıyor	160	40
76. Öğrenimimi ilerletmek için yabancı ülkeye gidemeyeceğimden üzüntü duyuyorum	160	40